

Ravne in Ždár — bratski mesti

Sodelovanje naših mest z mesti drugih držav postaja zadnji čas vedno bolj priljubljena oblika mednarodnega povezovanja in čeprav nihče ne podcenjuje velikega pomena uradnih meddržavnih prijateljskih pogodb, imajo mestni stiki le to veliko prednost, da ne združujejo abstraktnih milijonov, ampak čisto konkretne ljudi — delavce, inženirje, dijake, profesorje, športnike in kulturnike in tudi naše najmlajše.

Tako je po daljših medsebojnih stikih naposled konec junija obiskala Ravne delegacija češkega mesta Ždár nad Sázavo, industrijskega kraja s 14.000 prebivalci in z veliko tovarno strojev in livarno, s katero naša železarna sodeluje že vrsto let. Po nekajdnevnih razgovorih z zastopniki naše občine sta predsednika obeh skupščin, tovariša Antonín Kubeš in Franc Fale, podpisala prijateljski dogovor o sodelovanju med obema krajema.

Uradni in neuradni razgovori so potekali v zares prijateljskem vzdušju, in če prej komu ni bilo razumljivo, čemu se bratimo prav s češkim mestom, je postalo jasno potem, ko smo češke tovariše поблиže spoznali. Kakor nam je namreč njihova dežela sorodna po jeziku, preteklosti in po svojih naporih za zgraditev socializma, tako so nam Čehi sorodni po temperamentu, delavnosti in zdravi pameti.

V času, ki so ga preživeli med nami, so si ogledali železarno, flotacijo v Žerjavu in vse drugo, kar je v naših krajih ogleda vredno, in prebili nekaj prijetnih ur tudi na naših najlepših izletniških postojankah. Po slovesu pa ni ostala samo podpisana listina, temveč zavest, da smo pridobili resnične prijatelje, in prepričanje, da bodo jeseni, ko bo naša delegacija odšla v Ždár, že dozorili pogoji za sodelovanje na športnem in kulturnem področju.

Upamo, da bo prišlo še to zimo do srečanja ravnških smučarjev — tekačev z ždar-

skimi, vse možnosti pa so tudi za tekme v odbojki, namiznem tenisu, šahu in nogometu.

Na kulturnem področju lahko prav tako ponudimo precej: kvaliteten oktet, ki se je gostom že predstavil, dela našega slikarja Franca Boštjana in umetniške fotografije članov fotokluba, morda še folklorno skupi-

no in zabavni ansambel ter izbor filmov Koroškega kinokluba, medtem ko bi nam Čehi predstavili svojo glasbo, slike in fotografije. Obstaja tudi možnost, da bi prihodnje leto naši otroci letovali na Češkem, njihovi pa pri nas.

Seveda pa najbrž ne bo ostalo samo pri naštetih oblikah sodelovanja in bo čas gotovo prinesel še marsikatero spodbudo in misel, toda — temelji so položeni in upamo, da bomo znali dobro graditi naprej.

Z zasedanj delavskega sveta

Na zasedanjih meseca junija je delavski svet poleg že ustaljenih predlogov za dopolnitev organizacijske sheme, oceno delovnih mest delavcev s stalno oceno, povečanja števila zaposlenih, dopolnitve premijskega pravilnika in odobritev bonifikacij razpravljal še o najetju kredita za nadaljevanje naše investicijske izgradnje, o pristopu naše železarne k podjetju »PLIN« — podjetje za nabavo, transport in prodajo zemeljskega plina, pravilniku o izdatkih za potne in druge stroške, ki se priznavajo med materialne stroške, obravnaval predloge za izključitev iz naše železarne ter razpravljal o predlogu programa in načrta za prehod na skrajšani delovni čas in o osamosvojitvi doma železarjev. Največ je bilo razprave o programu prehoda na skrajšani delovni čas, o osamo-

svojitvi doma železarjev in o dopolnitvah premijskega pravilnika.

V utemeljitvi predloga prehoda na skrajšani delovni čas je bilo povedano, da morajo delovne organizacije program sprejeti najpozneje do konca letošnjega leta. Temeljni zakon o uvedbi 42-urnega delovnega tedna nalaga delovnim organizacijam, da preidejo na skrajšani delovni tednik, določa pa, da so delovne organizacije dolžne, da izpolnijo pogoje in zagotovijo v skrajšanem delovnem tednu najmanj enak obseg proizvodnje, enak neto produkt in da zadržijo najmanj enake realne osebne dohodke, kot so jih dosegle pred uvedbo skrajšanega delovnega časa. Delovna organizacija zato lahko uvede skrajšani delovni čas s povečanjem pro-

(Nadaljevanje na str. 3)

IZ VSEBINE

Kako je treba krasti — Le čevlje sodi naj kopitar — Znižali smo bolniške izostanke — Sklepi upravnega odbora — Elektrotehniško društvo dela — Kulturna kronika — Naša razmišljanja — Uspehi in težave RK — Smučarska koč nas vabi — 711 + malomarnost = 41 — Vicešampion Evrope na Ravnah — Življenje po JUS

Zlathne kocke

Analiza osebnih dohodkov za MAJ 1966

OBRAC. ENOTA	Povpr. število zaposl.	Število opravljenih ur	Od tega nadur	Izplačani OD	OD po enotah in ceniku del	Dodatek za stalnost	Redni in izredni dopusti in ostalo	OD po usp. obrač. enot	Povpr. osebni doh.	
									maj 1965	maj 1966
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Topilnica	262	39.559	24	264.046,55	160.593,07	11.308,91	46.159,65	45.984,92	708,39	1.007,81
Livarna	472	79.579	745	438.700,40	287.227,84	22.042,89	78.743,93	50.685,74	658,73	929,45
Valjarna	289	49.507	159	273.070,32	195.146,85	12.100,70	43.411,68	22.411,69	654,32	944,88
Kovačnica	231	37.804	49	242.150,39	147.882,82	10.816,70	39.152,97	44.297,90	662,73	1.048,27
Term. obdel.	66	10.823	—	62.410,92	41.795,42	2.216,00	11.797,58	6.601,92	635,22	945,62
Meh. obdel.	584	97.494	832	529.709,01	328.039,80	25.130,24	86.665,26	89.873,71	595,87	907,04
Vzmetarna	83	13.441	47	71.434,53	44.760,60	3.314,03	11.613,76	11.746,14	612,22	860,66
Jeklovlek	43	7.000	—	33.340,91	21.230,56	1.260,89	6.084,31	4.765,15	510,98	775,37
Energ. obrat	108	18.223	—	100.405,76	64.772,47	3.536,98	16.352,50	15.743,81	646,76	929,68
Stroj. rem.	187	33.863	134	179.125,43	119.210,02	8.214,10	27.710,33	23.990,98	659,74	957,89
Elektro rem.	103	18.200	26	98.299,08	66.216,53	4.230,05	16.251,43	11.601,07	666,97	954,36
Gradb. rem.	68	10.611	142	54.382,54	36.338,03	2.884,90	11.686,38	3.473,23	597,67	799,74
Promet	106	18.525	371	96.129,28	71.654,75	4.228,64	14.216,97	6.028,92	605,78	906,88
OTKR	205	34.327	158	189.593,45	117.925,71	9.219,45	32.680,82	29.767,47	615,51	924,85
Uprava	374	62.916	331	329.424,39	210.593,79	17.503,50	56.015,08	45.312,02	613,50	880,81
SKUPNO	3.181	531.872	3.018	2.962.222,96	1.913.388,26	138.007,98	498.542,05	412.284,67	635,68	931,22

Kako je treba krasti?

Tako, da imaš od tega korist in ne škodo!

Poklicnih tatov je malo, pravzaprav jih ne poznamo, ker znajo skriti. Tisti tudi niso tako nevarni, ker kradejo velike in dragocene reči bogatim ljudem. Bogatih ljudi z dragocenimi rečmi je tudi malo, tako da je problem bolj zanimiv kot težak. Tisti, ki je ukradel toliko, da si je zgradil vilo ob morju, ki stane okrog 40 milijonov, se pa itak ne imenuje tat, temveč organizator. Nekateri ljudje pa ukradejo vse, kar jim pod prste pride. To jim je hobi in jim pravimo dolgoprstneži ali, da se bolj učeno čuje, kleptomani; ti so prava šiba božja za človeštvo. Pa še eno vrsto tatov velja omeniti — tiste, ki ne kradejo s prsti, temveč z dolgimi jeziki, ki jih vtaknejo v vsako tujo reč. Tudi te ne imenujemo tatove, temveč prasce; kakšno krivico pravzaprav človek dela živini!

V tovarni pa se bojimo kleptomana, ker so nevarni, tihi, pravzaprav so to bolniki, ker kradejo tako, da škodujejo sebi in drugim. Največja slast je ukrasti kos električnega kabla, vijak, kljuko od vrat, pipo z umivalnika ali toaletni papir, čeprav vsega tega ne moremo nikjer s pridom uporabiti.

Električni kabel je ponavadi pritrjen, zato ga je treba odrezati ali izrjaviti tako, da odtrgamo še pol ohišja zraven in da je škoda omembe vredna. Tako nekateri štedijo!

V obratih z vsakim dnem montiramo vse več naprav in aparatov, ki imajo električne kable, pipe in podobno zapeljivo šaro. Od kraja, ko naprave preizkušamo, vse to visi kar »v zraku«, saj še ne vemo natančno, kje naj bo dokončno položeno. To je pa tako, kot da bi psu obesil klobaso nad nos — saj ni pes kriv, če ima dober tek!

Nekdo je predlagal, da bi v vsakem obratu nastavili čuvaje, ki bi pazili na dolgo-prstneže, potem pa se bi spomnil, da bi tudi to ne bilo dovolj zanesljivo, saj čuvaj ne more imeti oči povsod in ne more nepretrgoma paziti. Ob malici ima npr. pro-

sto in ni njegovo delo, da bi tudi takrat oprezal okoli. Zopet drugi je predlagal, da bi naredili odprto skladišče kablov, kratkih, dolgih, tankih, debelejših, pa kako škatlo starih vijakov bi morali imeti pri roki, tako da bi se lahko vsakdo zadovoljil, če bi prišel mimo. Ampak verjemite, skladišče bi ostalo nedotaknjeno, kable s strojev in aparatov bi pa kljub temu porazili, saj ne gre za kabel, gre za doživetje. Odgovornost je pa kolektivna, vsi smo za vse odgovorni, plača pa itak tovarna — nas se to nič ne tiče! Včasih se tudi izve, kdo je »sunil« to ali ono malenkost, ampak bomo kolegialni, molčimo o tem, naj še reče tudi po strani kaj dobi, stroj bodo v nekaj urah ali najpozneje v nekaj dneh itak popravili, razen če tisti delček ni iz uvoza. Če pa je tako, bo pač stal en mesec, potem bomo pa na delavskem svetu malo zaropotali, kako počasi se obrača remont, da bodo ljudje vedeli, da se tudi mi zanimamo za proizvodnjo.

V letošnjem letu bomo v nekaterih obratih postavili poizkusne naprave za avtomatizirano kontrolo, predvsem v valjarni in jeklovleku. Za sedaj bomo morali montirati vse v »zraku«, da bomo ugotovili najboljše pogoje dela, šele potem bomo kable postavili fiksno. Ko bodo postavljeni dokončno, pa bodo kable v železnih cevih in omarice bodo zaklenjene. Dokler tega ni, bo vse dostopno — žice, vtikači, varovalke, gumijaste cevi, kupi elektronskih delov, od elektronk do transistorjev in relejev. Opozarjamo ljubitelje tega lepega športa, da se pravočasno vključijo v akcijo, saj je dobršen del teh drobnjarij iz uvoza, to pa ni kar tako. Pri tem pa opozarjamo uporabnike na nekatere malenkosti. Električni instrumenti in manometri npr. niso uporabni namesto ure, tudi transistor ne igra, čeprav se imenuje transistor, gumijaste cevi so večinoma visokotlačne in jih je strašno težko montirati na vodovodno pipo v kuhinji, vezne žice pa so večinoma domače proiz-

vodnje, pa bi bilo dobro, da bi prej napisali listek in ga k napravi priložili, za kakšne žice se zanimate, da bomo take tjakaj vezali. Rezervnih delov skoraj nimamo in ste lahko prepričani, da naprava še dolgo ne bo funkcionirala, če odnesete vsaj par malenkosti. S tem zagotovite, da stroj ne bo prekmalu izpodrinil delavca, pa tudi plače ne bodo prehitvale ostalega standarda.

Če je tako, da je tatvina tako stara kot človek — že prva dva sta v raju rabutala božja jabolka, cigo krade, ker je cigo, potem se tudi v atomski dobi ne bomo znebili tega narodnega običaja. Edino, kar pa smemo priporočati, je to, da je treba krasti tako in take reči, da sebi ne krademo denarja iz žepa. Ukradi celo napravo, kabel pa pusti! Ukradi 25-tonsko elektro peč, pa te bomo vsi občudovali, toaletni papir pa kupi v trgovini, kadar ga imajo, ali pa potrpi. Kaj pa je bilo prej, ko ga sploh ni bilo moč dobiti, in če ga spet ne bo?

Inž. Mitja Šipek

VABILO

Uredništvo časopisa Delavska enotnost želi še bolj kot doslej opravljati vlogo glasila sindikalnih organizacij in tribune samoupravljalcev, zato vabi k sodelovanju tudi člane našega kolektiva.

Uredništvo se zaveda, da domačini pač laže pišejo o uspehih in problemih svojega podjetja in kraja kot poklicni novinarji, ki pridejo na obisk in razgovor le za nekaj ur, ter bi bilo posebno veselo, če bi našlo med nami stalne dopisnike.

Članke pošljite na naslov:

Delavska enotnost, Ljubljana,
Dalmatinova ulica 4, p. p. 313-VI

V založbi

Mladi pesnik: »Želim, da se podvoji število bralcev mojih pesmi.«

Urednik: »Oženite se, mladi prijatelj.«

Z zasedanj delavskega sveta

(Nadaljevanje s 1. strani)

duktivnosti dela in ob nezmanjšani rentabilnosti svojega poslovanja. Pri prehodu na skrajšani delovni čas je tako treba upoštevati interese družbene skupnosti, interese naše železarske in interese zaposlenih. Družbena skupnost je zainteresirana, da se tudi z uvedbo skrajšanega delovnega časa ne zmanjša njeno materialno bogastvo, v železarni smo zainteresirani, da se kljub uvedbi skrajšanega delovnega časa proizvodnja na zaposlenega povečuje in ne zmanjša naša konkurenčna sposobnost na tržišču in da presežek dohodka na zaposlenega ostane vsaj na isti ravni ali pa se večja. Zaposleni pa smo zainteresirani, da tudi v skrajšanem delovnem času zadržimo povprečne realne osebne dohodke najmanj na sedanji višini in da pridobljeni prosti čas izkoristimo za počitek, razvedrilo, izobraževanje in rekreacijo. Izpolnitev vseh teh pogojev pa je precej zahtevna naloga, ki jo bomo lažje izpolnili ob postopnem skrajševanju delovnega časa. Iz teh vzrokov se prehod na skrajšani delovni čas od sedanjih 48 na 42 ur v naši železarni predvideva v treh etapah. V prvi etapi bi skrajšali delovni čas od sedanjih 48 na 46 ur na teden, v drugi etapi od 46 na 44 ur in v tretji etapi od 44 na 42 ur na teden. Po predlogu naj bi prvo etapo dosegli do 1967. leta, tretjo pa najpozneje do konca leta 1969. Da bi izpolnili pogoje, ki jih predvideva predlog programa, moramo ustrezno vsako leto povečevati produktivnost dela in realizacijo, skladno s tem pa bi se povečeval tudi naš osebni dohodek. Naslednje leto bo treba aktivirati 34.000 delovnih ur ali povprečno mesečno 23 na zaposlenega. To naj bi dosegli z boljšo organizacijo dela, boljšo preskrbo z materialom in z boljšim izkoriščanjem delovnega časa. Podatki kažejo, da lahko približno 37% časa pridobimo z boljšo organizacijo dela, preostalo razliko pa z boljšo produktivnostjo, boljšim izkoriščanjem delovnega časa in z večjo delovno disciplino. Poleg teh ukrepov bo v sedanjih cenikih del v povprečju zmanjšati dodatne čase za 4% in izboljšati premijski pravilnik z razširitvijo premijskih kriterijev. Vse to pa bo treba opraviti, še preden preidemo na skrajšani delovni čas, sicer nimamo zagotovila, da se nam osebni dohodek zaradi skrajšanega delovnega tedna ne bo zmanjšal. Po predlogu bi zaposleni v prvem obdobju imeli pristo vsak mesec eno soboto, v naslednjem obdobju po dve soboti na mesec in v tretjem obdobju štiri sobote. V razpravi o predlogu je bilo poudarjeno, da o predlogu prehoda na skrajšani delovni čas v železarni obstaja več mnenj. Nekateri so mnenja, da imamo za prehod na skrajšani delovni čas že ustvarjene pogoje, medtem ko drugi menijo in podatki kažejo, da je pogoje treba še ustvariti, da pa je prehod za nas vsekakor zelo zahtevna naloga. Program dejansko zajema naš srednjeročni plan gospodarstva in poslovanja v naslednjih letih. Ugodnosti pa za nas pomenijo nenehno izpopolnjevanje poslovanja in iskanje notranjih rezerv.

V utemeljitvi predloga za izločitev doma železarjev iz naše železarne je bilo povedano, da je delavski svet podjetja že lansko leto ob potrditvi zaključnega računa sprejel sklep, da je pripraviti vse potrebno, da se dom železarjev osamosvoji in postane samostojen gostinski obrat. O možnostih izvedbe tega sklepa je bilo več razprav. Rentabilnostni račun doma železarjev ter ostali podatki in analize kažejo, da obstaja možnost, da se dom železarjev osamosvoji. Naša železarna bi na novo ustanovljeno podjetje prenesla osnovna sredstva, poleg tega pa bi se s posebno pogodbo o medsebojnih poslovnih odnosih dogovorili, da bomo za opravljene gostinske storitve v železarni zaposlenih delavcev iz poslovnih stroškov pokrivali 15% od prodajne cene za topli obrok, stroške bifejev in hrano abonentov, ker bi te usluge dom železarjev za člane naše delovne skupnosti še nadalje opravljal. Za uporabo kavarniških prostorov, za delo vseh naših organov samoupravljanja ter za sestanke in konference družbeno političnih organizacij železarne ter za uporabo posebne sobe in prostora, kjer je nameščena telefonska centrala, bi naša železarna plačala domu železarjev mesečno najemnino v znesku 3500 N din. Poleg stroškov, ki so predvideni za čas po osamosvojitvi, bi morali pokriti še iz-

gubo, ki bo nastala v prvem polletju letos, in za odpravo pomanjkljivosti po zapisniku občinskih inšpektorjev ter za popravilo centralne kurjave in za zamenjavo parketa ter beljenja še dodatna sredstva v višini približno 90.000 novih dinarjev, ki naj bi jih pokrili iz skladov po razdelitvi dohodka za letošnje leto. Znesek se delno nanaša na dela, ki so že opravljena, nekaj pa jih je treba še izvršiti; bi se pa tem stroškom tudi v primeru, da se dom železarjev ne izloči, ne mogli izogniti.

Pri utemeljitvi predloga dopolnitve premijskega pravilnika je bilo povedano, da v podjetju že obstaja premijski pravilnik, da pa se je pokazalo, da ga je poleg že obstoječih meril dopolniti še z ostalimi kriteriji. Novost dopolnjenega pravilnika je v tem, da ima strokovno vodstveni kader v primeru slabšega izvrševanja nalog pravico, da delavcu, ki si je premalo prizadeval ali delovnih nalog ni izvršil, odvzame premijo in doda njegov odstotek premije delavcem, ki so največ pripomogli k boljšemu uspehu obrata. Na predlog dopolnitve pravilnika je bilo več pripomb, največ pa so se te nanašale na število kriterijev. Pripombe je obravnavala tudi komisija za osebne dohodke in za tiste primere, za katere je menila, da so utemeljeni, izvršila popravke, vseh pa ni mogla upoštevati. V razpravi je bilo poudarjeno, da se je precej predlogov za dopolnitev in spremembo nanašalo na iskanje možnosti za povečanje osebnih dohodkov, manj pa na izboljšanje poslovanja. Do sedaj je bila vrsta pripomb, da je v premijskem pravilniku precej delovnih mest, ki na postavljena merila in kriterije nimajo vpliva. Diskutanti so poudarili, da so tudi že do sedaj obstajale premije, kar pa kljub temu, da delo vedno ni bilo zadovoljivo, na višino premije ni vplivalo, zato od sedanjega izpopolnjenega predloga pričakujejo, da se bo poslovanje v obratih izboljšalo in da bodo doseženi boljši poslovni uspehi.

Pri predlogu, da pristopimo kot soustanovitelji k podjetju »PLIN«, podjetje za nabavo, transport in prodajo plina, Ljubljana, je bilo povedano, da o potrebi daljinskega plina govorimo že dalj časa. Najprej je bil govor o velenjskem, sedaj pa o daljinskem alžirskem plinu. Zaradi zmanjšanih investicij je bila uknjena izgradnja energo-kemijskega kombinata v Velenju. Zaradi situacije, ki je s tem v zvezi nastala, in zaradi potreb po oskrbi metalurških podjetij z zemeljskim plinom, se je v Sloveniji pričelo z akcijo, da bi se osnovalo podjetje za izgradnjo plinovoda, ki bi potekal od Kopra prek Slovenije, Avstrije v južno Nemčijo in bi industrijo teh dežel oskrboval z daljinskim alžirskim plinom. Ustanovitelji novo osnovnega podjetja, ki naj bi pripravili vso potrebno tehnično dokumentacijo in bili pooblašeni za podpisovanje pogodb v zvezi z izgradnjo plinovoda so v Sloveniji poleg naše železarne še železarna Jesenice in Store, cinkarna Celje, mestne plinarne Ljubljana, Maribor in Celje ter luka Koper. Željo, da se temu podjetju priključijo, pa so izrazila že podjetja v Avstriji, medtem ko podjetja v južni Nemčiji priključitev pogojno večje na ceno zemeljskega plina. Ustanovitelj podjetja lahko postanejo delovne organizacije, ki vložijo enega ali več ustanovnih deležev. Ustanovni delež znaša 10 milijonov starih dinarjev z omejitvijo, da nobeno podjetje ne more vložiti več kakor deset deležev. Za našo železarno je bilo predlagano, da nastopi kot soustanovitelj tega podjetja in prispeva dva deleža ali 20 milijonov starih dinarjev.

Delavskemu svetu so bili pojasnjeni še ostali predlogi, ki so bili predmet razprav. Po utemeljitvah in razpravah je delavski svet sprejel vrsto sklepov.

— Ugodi se prošnji tov. Milojka Milinkoviča in se ga razreši dolžnosti predsednika komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti in za izrekanje ukrepov ter se namesto njega za predsednika komisije imenuje inž. Janka Gnamuša.

— Sprejme se načrt in program prehoda na skrajšani delovni čas. Postopni prehod na skrajšani delovni čas po dve uri na teden se v železarni uvede s 1. avgustom 1966.

— Da bi na postopni prehod na skrajšani delovni čas s 1. avg. 1966 lahko prešli, je potrebno:

da se skrajšajo v ceniku del upoštevani dodatni časi, tako da se v vseh obratih normirani časi povprečno skrajšajo za 4%. Obrati so dolžni izvršiti priprave za ureditev normiranih časov do 25. VI. 1966. Pri tem morajo izvršiti objektivizacijo, normiranje časov, v katerih bodo časi z večjo rezervo skrajšani iznad povprečja;

da se uvede sistem zaostrenih premijskih kriterijev in sprost gornja meja;

da se za delavce, ki niso v ceniku del ali premijskem sistemu, predpiše izvrševanje odredene količine dela v skrajšanem času, s tem da mora to delo biti opravljeno brez dodatne delovne sile;

da se uvede sistem enega dodatnega prostega dneva mesečno, ki je praviloma v soboto, za vzdrževalce pa tisti dnevi, ko proizvodni obrati obratujejo. Da bi se dosegla večja prizadevnost delavcev v vzdrževanju, je obratovodstvo dolžno, da v roku dveh mesecev skupno z oddelkom za analizo in študij dela uvede stimulaturna merila za ugotavljanje osebnega dohodka;

da se zmanjša odobravanje izrednih dopustov in odhodov z dela med delovnim časom;

pri sklopih obratov je osnovati strokovne skupine, katerih naloga bo, da organizirano spremljajo prehod na skrajšani delovni čas, zasledujejo rezultate dela ter izdajajo proizvodnji in uvajanju skrajšanega delovnega časa ustrezne ukrepe;

za energetski oddelek se potrdi že uvedeni skrajšani delovni čas.

— Odobri se kontinuirani popis laboratorijskega in pisarniškega materiala, barv, lakov ter olja in maziv in se odobri, da se ugotovljene razlike v obliki presežkov v znesku 346,33 N din knjižijo v dobro izrednim dohodkom in manjko v znesku 787,95 N din v breme izrednim izdatkom.

— Odobri se, da naša železarna pri Splošni gospodarski banki v Ljubljani najame dolgoročni kredit v višini 21.117.680 N din za plačilo nastalih podražitev pri naši investicijski izgradnji pod pogoji in obrestno mero, ki bo določena v pogodbi o najetju kredita.

— Zaradi težav, ki nastajajo pri financiranju investicijske izgradnje, se odobri, da se rok izgradnje investicijskih del v teku in rok poskusnega obratovanja podaljša od februarja 1966 do februarja 1970.

— Odobri se, da naša železarna nastopi kot soustanovitelj pri osnovanju podjetja »PLIN«, podjetje za nabavo, transport in prodajo plina, v Ljubljani.

— Odobri se podpis pogodbe o medsebojnih pravicah in obveznostih ustanoviteljev tega podjetja in se odobri, da naša železarna vplača dva deleža v znesku 20 milijonov S din, ki sta plačljiva v roku enega leta.

— Potrdi se predlog o imenovanju komisije za izdelavo predloga za razdelitev osnovnih sredstev med našo železarno in domom železarjev v sestavi: Anton Rutar kot predsednik ter Ernest Mežner, Jože Homan, Mihael Škufca in Mirko Šumer kot člani.

— Za odločitev, ali naj se dom železarjev oddvoji iz naše železarne, se v smislu čl. 19 našega statuta razpiše referendum.

— Za izvedbo referenduma, ki bo 20. 6. 1966, se imenuje komisija v sestavi: Ivan Kugovnik kot predsednik ter Franjo Virnik, Rajko Jelenko, Tone Polanc in Milojko Milinkovič kot člani.

— Če bodo člani naše delovne skupnosti na referendumu potrdili predlog, da se dom železarjev oddvoji iz naše železarne, se odobri:

da se iz železarne Ravne izločijo in prenesejo na novo ustanovljeno podjetje dom železarjev osnovna sredstva v vrednosti 1.691.591,63 N din. Prenos osnovnih sredstev mora biti opravljen skladno z veljavnimi zakonskimi predpisi;

da se poleg osnovnih sredstev na dom železarjev prenese na razpolaganje in uporabo tudi del sklada skupne porabe v obliki stanovanj;

da naša železarna za izpolnitev pogojev za osamosvojitve in pričetek normalnega poslovanja doma železarjev za odpravo pomanjkljivosti po zapisniku občinskih inšpektorjev za popravilo centralne kurjave, za kritje stroškov zamenjave parketa in beljenja ter za nabavo dveh novih blagajn pokrije primanjkljaj v znesku 89.159,63 N din, ki ga bomo krili iz skladov po razdelitvi dohodka za letošnje leto;

s pogodbo o medsebojnih poslovnih odnosih med našo železarno in domom železarjev bo naša železarna za opravljanje gostinskih storitev za člane naše delovne skupnosti za pripravo

toplih obrokov, stroškov bifeja in hrane abonentom iz poslovnih stroškov pokrivala 15% prodajne cene;

za uporabo kavarne, telefonske centrale in posebne sobe bomo domu železarjev plačevali mesečno najemnino v znesku 3.500 N din;

poleg stroškov, ki so predvideni za čas po osamosvojitvi, bo naša železarna domu železarjev pokrila še izgubo, ki bo nastala v prvem polletju letošnjega leta in bo znana šele ob polletnem obračunu.

— Potrdijo se predlagane dopolnitve organizacijske sheme, ocene delovnih mest delavcev s stalno oceno, povečanje števila zaposlenih in premijskega pravilnika z dopolnitvami, ki so navedene v zapisniku.

— Na predlog komercialnega sektorja so bile v smislu predpisov o deviznem poslovanju odobrene bonifikacije:

— poljski firmi Stalexport Katowice v znesku 3.287,35 \$ ali preračunano v dinarsko vrednost 41.091,88 N din, kolikor znašajo zamudne obresti za prekoračitev roka za dobavo materiala;

— madžarski firmi Metalimpex v znesku 2.081,04 \$ ali preračunano v dinarsko vrednost 26.013 N din, kolikor znaša vrednost 30 kosov jeklenih odlitkov, ki jih moramo zaradi reklamacije temu podjetju brezplačno nadomestiti;

— avstrijski firmi Alpine v znesku 103,51 avstr. šilingov ali preračunano v dinarsko vrednost 49,76 N din, kolikor znaša cena reklamiranega članka verige.

— Ker so se zaposleni na referendumu odločili, da se dom železarjev izloči iz naše železarne, je bilo sklenjeno, da se dom železarjev oddvoji s 30. VI. 1966 oziroma s 1. VII. 1966 prične poslovati kot samostojno gostinsko podjetje.

— Skladno s temeljnim zakonom o podjetjih z domom železarjev do konstituiranja upravlja svet podjetja v ustanavljanju, ki ima sedem članov. Dva člana v svet podjetja v ustanavljanju, in sicer Dušana Müllerja in Jožeta Homana, je imenoval delavski svet podjetja, ostalih pet članov pa imenuje dom železarjev.

— Odobri se predlagana dopolnitev premijskega pravilnika z dopolnitvami, ki jih je predložila komisija za osebne dohodke.

— Odobrena je bila dopolnitev organizacijske sheme, ocena delovnih mest delavcev s stalno oceno in pravilnik o dodatku za letni dopust z dopolnitvijo, da mora služba za analizo in študij dela pregledati obseg delovnih zadolžitvev in nalog zaposlenih v radiografskem laboratoriju in temu ustrezno prilagoditi oceno delovnega mesta delovodje tega laboratorija, skupno s komisijo za osebne dohodke pa pregledati realnost ocene delovnega mesta delovodje žarilnice.

— Sprejme in potrdi se pravilnik o izdatkih za potne in druge stroške, ki se priznajo med materialne stroške.

— Odobri se predlagana sprememba na poslovnem skladu.

— Na predlog komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti in za izrekanje ukrepov sta bila zaradi ponavljajočih se kršitev delovnih dolžnosti izključena iz naše železarne Edvard Kraker, zaposlen v energetskega oddelku, in Franc Kolar, zaposlen v topilnici.

— Odkloni se pritožba Jožeta Horjaka zoper preklic stanovanjske odločbe in stanovanje, ki ga sedaj zaseda dr. Janko Sušnik, odproda zdravstvenemu domu Ravne na Koroškem z dopolnitvijo, da mora zdravstveni dom Jožetu Horjaku pokriti do sedaj nastale stroške v zvezi z izdelavo kuhinjske opreme, ki si jo je po njegovih trditvah za stanovanje, za katero mu je že bila izdana odločba, naročil.

— V smislu čl. 19 pravilnika o medsebojnih delovnih razmerjih naše železarne se potrdijo ugotovitvene odločbe komisije za kadre in delovna razmerja, da so tovariši Valter Širovnik, Mirko Podpečan, Peter Gostenčnik, Jože Prikeržnik, Ivan Trop, Rudolf Vrbančič, Teodor Mačič in Edvard Poberžnik meseca maja in junija letos samovoljno zapustili našo železarno in prenehali z delom. —et

V gostilni

— Dober dan. Lahko prinesem jedilnik?

— Ne, hvala. Vidim na prtju, kaj vse imate.

Dom železarjev se je osamosvojil

Ze nekaj časa je bilo v železarni slišati kritične pripombe na račun poslovanja doma železarjev. Tudi delavski svet podjetja je že lani sklenil, da je treba pripraviti izločitev doma železarjev iz naše železarne, ki naj bi postal s tem samostojno gostinsko podjetje. Ta zahteva pa je bila letos ob potrditvi zaključnega računa za lansko leto še močneje poudarjena.

Na podlagi razprav v delovni skupnosti in sklepa našega najvišjega samoupravnega organa se je letos sklep izvedel. O pogojih in možnostih osamosvojitve doma železarjev je ponovno razpravljali delavski svet na zasedanju prejšnji mesec. Ker smo morali o predlogu izločitve po določenih našega statuta odločiti vsi zaposleni, je bilo odločeno, da se o predlogu za izločitev in osamosvojitve doma železarjev razpiše referendum. Referendum naj bi bil izveden 20. junija tl., vendar je bila njegova izvedba preložena na 24. junij tl.

Pravico odločati o predlogu je imelo 3236 članov naše delovne skupnosti, glasovalo pa je 2475 zaposlenih ali 76,48% vseh, ki so imeli glasovalno pravico. Za predlog, da se dom železarjev izloči iz naše železarne in postane samostojno gostinsko podjetje, je glasovalo 1891 zaposlenih ali 76,40%. Proti predlogu se je izreklo 531 članov naše delovne skupnosti ali 21,46%. Neveljavnih glasovalnih listkov pa je bilo 53 ali 2,14%.

Ker sta o predlogu glasovali več kakor dve tretjini vseh zaposlenih v naši železarni in ker se je več kakor polovica vseh glasujočih odločila za predlog izločitve, je delavski svet podjetja na podlagi tako ugotovljenega rezultata glasovanja odločil, da se dom železarjev s 30. junijem 1966 pod pogoji, ki so bili sprejeti, izloči iz naše železarne in s 1. julijem 1966 prične poslovati kot samostojno gostinsko podjetje.

Čeprav je referendum sicer uspel, pa s številom glasovalcev ne moremo biti zadovoljni, saj je izostalo 765 zaposlenih ali 33,52%. Vzroke za to je delno iskati v oddaljenosti zaposlenih, zaradi letnih dopustov, delno pa tudi v tem, da smo o tem premalo razpravljali s člani naše delovne skupnosti in se prehitro zadovoljili samo s pismenimi obvestili, prek katerih smo o namenu referendumu seznanili člane naše delovne skupnosti. To pa kaže, da bomo morali biti ob podobnih primerih bolj aktivni. —et

To naj bi bil odnos

Leta 1963 sem se zaposlil v tehnološkem oddelku PDJ kot absolvent TSS na Ravnah. Opravljal naj bi delo tehnologa za lito orodje, ki je bilo ocenjeno s 525 točkami, na svoje presenečenje pa sem dobil 450 točk, ki jih imam še danes.

Po letu dni dela na delovnem mestu »tehnologa III« se je v PDJ formiral štab za študij dela. V tem času sem diplomiral na TSS. Iz našega oddelka je odšel G., za njegovo delovno mesto sva bila kandidata D. in jaz. Za to delovno mesto ni bilo razpisa, ampak je glavni tehnolog med D. in menoj izvedel nekakšno tekmo, kdo bo izdelal boljše tehnologijo. O navtosti in nesmislu te tekme ne bom pisal, vendar je na osnovi nje pripadlo prosto delovno mesto D.

Spet sem ostal brez primerne osnove in sem postavil to vprašanje glavnemu tehnologu, ki mi je pojasnil, da moram počakati na organizacijsko shemo. Torej sem delal, upal in čakal. Medtem je bil D. premeščen in zdaj sem njegovo mesto zasedel jaz, vendar je D. zadržal osnovo, ker je zagrozil, da bo sicer odšel iz oddelka. Za to je odgovoren glavni tehnolog, ki je stvar uredil po lastni presoji.

Ko je bila shema narejena, je določala v tehnološkem oddelku 4 tehnologe I, 5 tehnologov II in 3 tehnologe III. Takrat sem ponovno sprožil svoj problem in dobil odgovor, da bom osnovo tehnologa I dobil, če bo P. priznana osnova glavnega tehnologa. P. je to mesto dobil, vendar je obdržal staro postavko in je zame ostalo vse po starem, čeprav sem delal na ustreznem delovnem mestu. Šef PDJ mi je ponudil delovno mesto tehnologa II, ki sem ga

odbil, ker sem smatral, da so moje zahteve normalne in zakonite.

Po vsem tem je prišlo med šefom in menoj do nestrpnosti. Med nama je prišlo do konflikta zaradi vodenja ekskurzije po tovarni, na kateri se mi je skoraj ponesrečil otrok in zato drugič nisem hotel več voditi, ker ni bilo jasno, kdo je v takem primeru kriv, šef pa mi je očital nedisciplino. Povedal mi je, da ni on kriv, če nimam primerne osnove, ker o tem odloča štab za študij dela, vodja štaba pa mi je povedal, da o tem odloča šef PDJ. Kdo je tu obšel resnico?

Čez nekaj dni mi je šef povedal, da bo izšel razpis za moje delovno mesto in naj se prijavim. Čakal sem in čakal, vendar razpisa ni bilo in tako delam na delovnem mestu tehnologa I s staro postavko že leto dni.

Končno je P. dobil novo oceno delovnega mesta, tako da bi na njegovo mesto prišel jaz. Zadolžitve tehnologa I so:

— študij forme, izračun napajalnega in vlivnega sistema, skica in predračun, predpis za dimenzionalno kontrolo, nadzor formacij, pregled prodanih ulitkov itd.

Na osnovi tega bi moral biti izstavljen razpis, vendar ga je šef oblikoval drugače:

za delovno mesto se zahteva SS metalurške smeri, možnost kandidiranja imajo tudi VK delavci livarske stroke. Kandidati morajo poznati dobro tudi problematiko programiranja oziroma določevanja izdelavnih časov za izdelavo form.

Razpis se je pojavil 27. maja 1966, vendar je že po dveh dneh izginil z deske. Prijavil sem se nanj, čeprav po vsem tem brez mnogo upanja, in res je delovno mesto dobil L., ki tega dela sploh ne opravlja, saj dela v PDJ v administrativnem oddelku.

Vse to je podobno borbi Davida z Golijatom, vprašujem se le, kam to vodi. Ne gre mi tudi v račun, da se vse to dogaja v času, ko naši državniki opozarjajo, kako se naj nagrajuje po delu. Ne zdi se mi tudi normalno, da šef z menoj ne govori že daljše obdobje, kot da je med nama prepad.

Ne delam zato, da bi moral prositi za plačo, ampak si jo s svojim delom tudi zaslužim. Če pa kdo misli drugače, naj pove. S svojim članom sem hotel samo opozoriti na nepravilnosti in s konkretnimi primeri prikazati stanje v PDJ pod geslom: brez kritike ni napredka.

Justin Kokalj

Iz oporoke

... Vse skupaj vzeto, je bil najin zakon lep vojni film. Iz mojih prihrankov naj se izstrelji še zadnja salva.

Motiv z žage? Ne, le del našega lesnega skladišča

Le čevlje sodi naj kopitar

Razgovor z glavnim metalurgom inž. Mitjem Šipkom

Najvažnejši pogoj za dobro gospodarjenje je brez dvoma kvalitetna proizvodnja. Poreformsko obdobje je ta problem še bolj osvetlilo. Ker pa je kvaliteta v tesni povezavi s tehnološkimi predpisi, raziskavami in uspešno kontrolo, bi vas v imenu naših bralcev prosil, da nam odgovorite na nekaj vprašanj in tako s pravilne strani ocenite probleme kontrole v naši železarni.

Zelo rad!

V enem izmed zadnjih sklepov tehnične konference kar mrgoli nalog, ki so postavljene pred OTKR, pa bi mogoče najprej vprašali, kako je z reklamacijami naših proizvodov pri naročnikih na splošno, prvenstveno tujih (tu mislim na naš izvoz), kje so vzroki in kako bi te vzroke najlaže odpravili?

Razgovor ste pravilno pričeli, in sicer na koncu, t. j. pri reklamacijah. Reklamacije so del rezultata dela podjetja, in sicer negativni del, pozitivni pa je v njih implicitno zapopaden. Te nas opozarjajo, kaj je v novi tehnologiji še narobe. Inozemskih reklamacij je v primerjavi z drugimi zelo malo, moramo pa biti nanje bolj pozorni, ker gre za uveljavljanje na tujem trgu; prav bi bilo, če bi bili tako pozorni že na domače.

Glavni vzroki reklamacij pa so bili precizirani predpisi o kvaliteti ali boljše rečeno take zahteve, ki so same po sebi razumljive, niso nikjer posebej poudarjene, mislili pa smo, da sploh niso problem. Preveč smo bili razvajeni, ker smo pač vse lahko prodali — šola in praksa prejšnjih let. Šele tuji trg nam je dodobra odprl oči. Nujno je bilo zaostri kontrolo, jo bolj opremiti s tehničnimi pripomočki pa tudi s primernim kadrom. Glavni problemi so nastali v valjarni, delno pa v livarni, v drugih obratih pa le malo. Vsa leta je veljalo mnenje, da kontrolo lahko opravlja vsakdo, četudi je za druga dela nesposoben. Kako zmotno je tako mnenje, je pokazala praksa zadnjega leta.

Popuščanje pri kvaliteti in pogojna odprema v resnici več škodi kot koristi. Globalno pa lahko ugotavljamo, da se odpremlja vedno bolj kvaliteten material, strah pred reklamacijami je odveč. Končno pa brez njih ne bomo nikoli, merodajen bo še vedno račun rentabilnosti. V kontroli se ljudje ne bi smeli nagrajevati po tonah kontroliranega materiala, temveč po kvaliteti dela, zato tudi omejevanje števila kontrolorjev ni pametno — se slabo izplača.

Nova valjarna ima prav gotovo svoje probleme. Zanima nas, kako je tam z mehanizacijo kontrole.

V valjarni je stoodstotna kontrola popolnoma nemogoča, vsaj klasična ne. Edini pripomoček je uvajanje vzorčne kontrole. K temu smo tudi pristopili. Vzorčna kontrola pa je lahko uspešna le takrat, če je produkcija tako homogena, da verjetnostni račun velja. Ako homogenost močno niha, je vzorčna kontrola brez moči oziroma zavrže vse in zopet preidemo k stoodstotni kontroli. Za uvid proizvodnje moramo žal trditi, da je dokaj nehomogena, zato je edini izhod v avtomatizaciji kontrole, ki

mora pričeti že pri gredicah. O tem smo v Fužinarju že pisali. Na tem področju pospešeno delamo. Uvedli smo tudi ferofluks kontrolo, sicer primitivno, pa vendar dokaj efektivno. V kratkem pa bomo postavili še doma izdelan kontrolni avtomat za palice

Inž. Mitja Šipek, glavni metalurg

vseh premerov, ki naj bi odkrival vsaj večje razpoke, jih avtomatično sortiral in označeval ter ločil palice tudi po trdoti. Tak avtomat pa ima vrsto pomanjkljivosti in ga moramo uporabljati s precejšnjo rezervno. Avtomat ni kontrolor, le pomaga kontrolorju in lahko pametno pomaga le pametnemu kontrolorju, če pa kontrolor sam ne ve, kaj išče, in dela nesmisle, pa mu avtomat pridno pomaga napraviti še večjo zrago. Višja stopnja avtomatizacije zahteva tudi višji inteligenčni nivo kon-

trolnega kadra, prištedi le na času in na fizični moči in nič več.

Je že tako, da vsi rajši kontroliramo druge, kot pa sami sebe. Vendar, ali je pri vas vhodna kontrola dovolj močna?

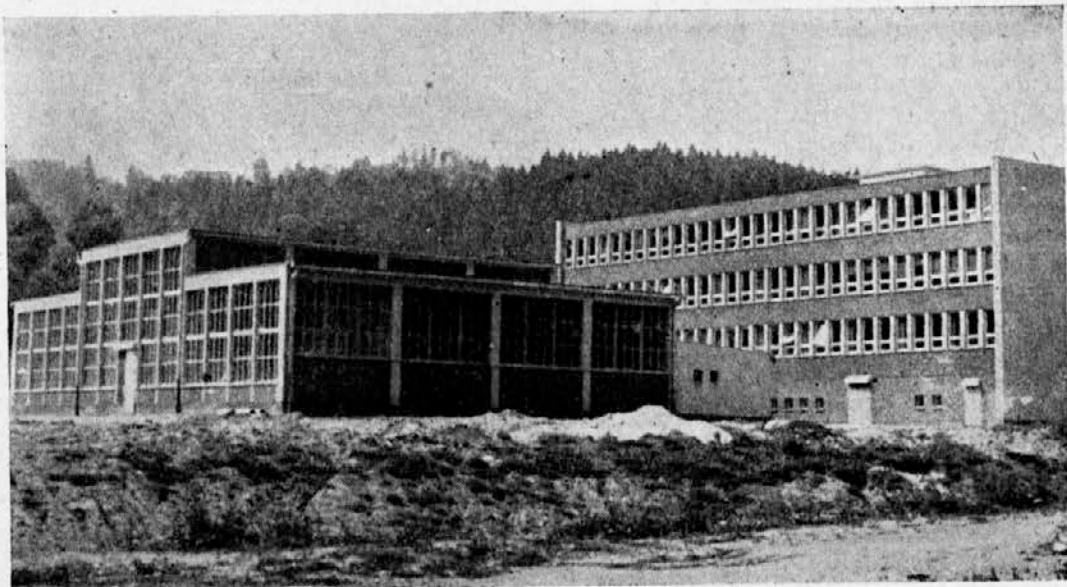
Vhodna kontrola je pri nas zares zane-marjeno dete, ki se je rodilo, pa komaj živetari. Vhodna kontrola bi morala kontrolirati ves nabavljeni material. Največ tega je pri nas v obliki ognjestalnega gradiva, surovin za livarno, gorivo, dodatki v peči ter kokile. Taka kontrola ni prav lahka in kdor jo bo vodil, bo moral dobro poznati železarno in njeno proizvodnjo z vseh plati. Mora biti tako rekoč doma v tovarni. Predvsem pa velja vpeljati redno periodično kontrolo, ki je seveda lahko le vzorčna, razen na nekaterih ulitkih, kot je n. pr. kokila. Tudi za kontrolo kokil razmišljamo o nedestruktivnih postopkih resonančne analize; to pa je šele projekt, katerega bo treba preizkusiti.

Sedaj je bil dan razpis za delovno mesto »vodja vhodne kontrole«. Takega, kot smo ga v razpisu želeli, bomo najbrž težko našli, če ne bo drug, bo pač tak, ki bo na razpolago. Ta, pa tudi vsak drug, more uspeti le ob vsestranski podpori vseh, predvsem pa strokovnega kadra, in upravičeno pričakujemo in apeliramo na vse, da mu bodo pomagali pri tako odgovornem delu, in kdor je pameten, mu tudi bo, ker sicer sam sebi krade denar iz žepa, pa ko bi ga samo sebi, ampak ga drugim tudi!

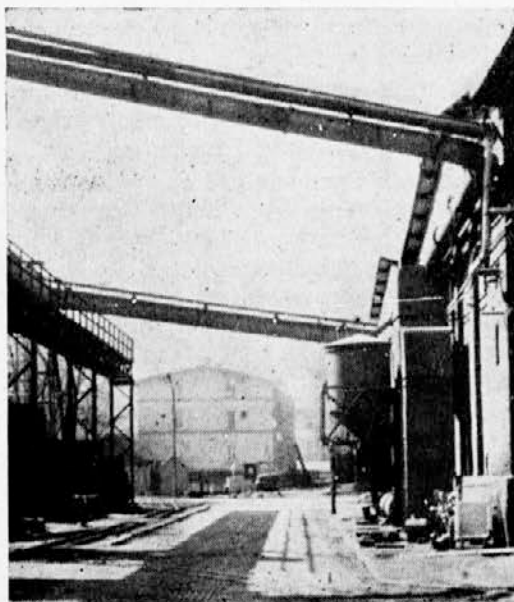
Kako pa je to rešeno v naši železarni? Kako je z medfazno in končno kontrolo po vseh obratih?

Kontrolo smo vse čase delili v medfazno in končno, pa še avtokontrolo in superkontrola pa je v resnici le ena, tista, ki dovolj prodati uporaben izdelek. Medfazna kontrola je kontrola proizvajalca, torej stvar obrata, mojstra, delavca samega, in ne glede na obrat mora spadati v celoti k obratu. Seveda je dolžnost OTKR, da ji pomaga s strokovnimi nasveti in tehničnimi pripomočki ter z načinom evidentiranja, izvaja in zanjo odgovoren pa je le obrat sam. Do konca tega leta mora biti ta reorganizacija zaključena. Mojster v obratu mora biti v celoti odgovoren za kvaliteto in za rok.

O kvantometru je bilo v Fužinarju že dosti napisanega. Kdaj bo ta analizator po-

Vse za dvig kvalitete

Cesta »drugega reda«

polnoma nared, da bo delal redno na tri izmene?

Mnogo izmečka se pojavi zaradi problematične sestave jekla, prvi pogoj je torej analiza. Kvantometer je že tako razvpit pri nas, da o njem govorijo vsi tisti, ki poznajo problematiko okoli njega, in tisti, ki je ne poznajo. Dela gredo h koncu, manjka še to in ono, bolj malenkosti, tako da bo julij nepreklicen rok, ko bo kvantometer za vsako ceno moral steči na tri izmene.

Bodo še težave, vendar moramo pričeti z rednim obratovanjem s 1. julijem, z redno eno izmeno, v roku enega meseca pa se pripravi vse potrebno za prehod na tri izmene — tega roka ne bo mogoče preskočiti, ker se morajo vse ostale analize časovno in personalno prirediti kvantometru. Tako smo se z vodstvom kemijskega oddelka tudi zmenili.

OTKR naj bi nudil vso pomoč pri uvajanju nove tehnologije v topilnici. Prosimo za vaše mnenje.

V zvezi z rednim obratovanjem kvantometra bo mogoče tudi tehnologijo v topilnici primerno prirediti s pravočasno kontrolo uspeha. Vključiti pa se bo moral tudi metalurški oddelak z bolj ažurnim posredovanjem rezultatov. Sedaj ob preselitvi je seveda težko, ko je še vse narobe in teh težav še ne bo tako kmalu konec, saj so še vse delavnice ostale v starih prostorih, denarja ni, da bi dokončali nove, nujno pa bo najti sredstva. Ta lokalna dispozicija laboratorijev in delavnic neverjetno otežuje poslovanje.

Ljudje veliko govorijo o vaših novih prostorih. Prej so bili seveda tihi, ko ste imeli najslabše. Vendar, mišljenja smo, da je dobro in urejeno delovno okolje prvi pogoj za dobro delo. Ali ni tako?

Kot sem rekel, smo se preselili, vsaj laboratoriji in uradi, ne pa delavnice. Prostorji so zares taki, da ne more biti izgovorov, da se ne da delati. Oprema še manjka, sčasoma bo tudi ta prišla, sedaj bo raziskovalno delo lahko organizirati bolj smiselno, ljudje bodo lahko v miru delali, v miru in uspešno pa bodo lahko delali le, če bodo delali tudi v slogi in odkritosrčno, to pa zavisi od človeka, ne od stavbe.

Z novo stavbo OTKR so se pojavili novi vici in nova imena, enega vam kar sam

povem, danes sem ga slišal, pravijo ji »hiša oddiha«. Takim bi lahko rekel le to — hiša oddiha bi bila lahko polovico manjša, če bi vsi na svojih delovnih mestih delali tako, kot je predpisano na tehnološkem kartonu. Žal tega ne store, rajši pokličejo »hišo oddiha«, da rešuje njihovo malomarnost. Na srečo večina ni taka.

Tovariš inženir, ali bi hoteli še sami dopolniti najin razgovor!

Če vprašate, kaj imam pripomniti, potem imam samo še eno željo — da bi vsakdo obravnaval le to, kar se njega tiče in kar mu je dobro znano. Naravnost neverjetno je, kakšno zmešnjavo povzročijo napačni ali pomanjkljivi podatki v kolektivu, pa najsi bodo tisti o plači, pa o produkciji, o izmečku, napačni analizi ali pa čisto privatni. Vsak napačen podatek v človeku ustvari zmedo, preplah, jezo in neko reakcijo, ki more biti le negativna in se direktno odraža tako v produkciji kot v privatnem življenju, eno pa je z drugim povezano.

Tov. inž. Mitja Šipek, v imenu bralcev prav lepa hvala za razgovor. -ate-

Znižali smo bolniške izostanke pod republiško povprečje

Lansko leto smo v naši železarni uspeli znižati odstotek bolniških izostankov pod republiško povprečje, in sicer je bilo v železarni povprečno 4,24 % izostankov zaradi bolezni, v naši republiki pa povprečno 4,52 %. Toda kljub uspehu v lanskem letu se s tem še nismo zadovoljili. Z letošnjim letom akcijo za znižanje bolniškega staleža še nadaljujemo. Uspeh zaradi tega ni izostal. Stanje v prvih petih mesecih letošnjega leta je naslednje:

	izostankov zaradi bolezni	brez porodnic	s porodnicami
januarja	3,94 %	4,84 %	
februarja	4,50 %	5,35 %	
marca	3,62 %	4,41 %	
aprila	3,62 %	4,54 %	
maja	3,24 %	4,09 %	

Vsekakor je to velik napredek. Nedvomno gre zasluga za uspeh zdravnikom obratne ambulante, naši dosledni administrativni kontroli in ostrim ukrepom zoper kršilce bolniškega reda. Nadalje je bil storjen dosleden korak k preventivni dejavnosti, in sicer množično cepljenje proti epidemiji gripe. Trikratno cepljenje je pripomoglo v precejšnji meri k znižanju bolniškega staleža. V prejšnjih letih je bilo trikrat cepljenih proti gripi zelo malo sodelavcev, zaradi tega je bil znatno višji stalež bolnih zlasti v kritičnih mesecih epidemij, kar letos ni kvarilo stanja bolniških izostankov.

Skrb za zdravje naših ljudi pa se bo še nadaljevala in sicer s strokovnimi raziskavami, ki jih je bilo do sedaj iz upravičenih in tudi neupravičenih razlogov vse pre malo, temveč smo odpravljali le simulantne, ki so v večini primerov kvarili naš stalež bolnih. Seveda pa teh še tudi sedaj ni zmanjkalo in bo treba tudi nadalje bedeti nad njimi.

Fanika Korošec

Za dobro voljo

Pri zdravniku

— Vse, kar je prav! Takle pijanec bi vsaj injekcijo sam plačal!

— Sem takoj za to, če mi socialno zavarovanje pijačo plača.

Mlada zakonca brez stanovanja

— Včeraj sem dala ponudbo na oglas: »Dam v najem sobico za pomoč v gospodinjstvu«.

— Pa boš mogla poleg službe še gospodinji pomagati?

— Saj ne bom jaz, ti boš.

Ko se je vrnila domov

Mati: »Kdo te je spremil do vrat?«

Hči: »Moj kolega Janez. Če ti je všeč, ga lahko vzamem za prvega moža.«

Poletno nebo

SKLEPI UPRAVNEGA ODBORA

Meseca junija je upravni odbor na svojih sejah posvetil največ časa razpravi o pripravi materiala za zasedanje delavskega sveta podjetja, predlogu za osamosvojitve doma železarjev in razpisu štipendij za šolsko leto 1966-67. Razpravljal pa je tudi o ostalih problemih poslovanja in reševal nekatere prošnje.

Osnovna tema razprave o pripravah za zasedanje delavskega sveta podjetja je bil predlog dopolnitve premijskega pravilnika. Predlog, ki ga je pripravila strokovna služba, je bil že predmet razprave v obratih in na komisiji za osebne dohodke. V utemeljitvi predloga je bilo povedano, da imamo v železarni že dve leti uveden premijski sistem, ki je pokazal solidne rezultate, pokazal pa je, da ga je nujno treba izpopolniti in vpeljati dodatna merila, v katera je vključiti izpolnjevanje naših obveznosti do izvoza ter gibanje zalog in reklamacije. Namen je, da se kriteriji kar najbolj približajo delovnim mestom, na katerih na izboljšanje poslovanja posamezniki lahko neposredno vplivajo. Predlog pa kljub temu zajema še vrsto ljudi, ki nimajo neposrednega vpliva na obseg proizvodnje, lahko pa delno vplivajo na posamezne kriterije. Sedanji predlog vsebuje dvajset različnih kriterijev. Verjetno pa rešitev ne bo v številu kriterijev, zato bo treba še nadalje iskati merila in predloge za njegovo nadaljnjo izpopolnitev. Razprava je opozorila na število premijskih upravičencev, število premijskih kriterijev za posamezna delovna mesta in na splošne kriterije, ki veljajo za podjetje kot celoto, pri katerem je bilo izraženo mnenje, da bi mogoče bilo prav, da bi se za splošne kriterije še vedno postavila določena gornja meja za obračun premije.

Ker bo o pripombah na predlog premijskega pravilnika še razpravljala komisija za osebne dohodke je upravni odbor samo sklenil, da je pravilnik v obliki, v kakršni se bo izoblikoval, predložiti v razpravo in potrditev delavskemu svetu s pripombo, da je komisiji za osebne dohodke predlagati, da se skladiščniki, razen glavnega skladiščnika, črtajo s premijskega pravilnika, ker zaposleni na teh delovnih mestih dejansko nimajo vpliva na nobenega izmed premijskih kriterijev.

Pri predlogu osamosvojitve doma železarjev je upravni odbor ugotovil, da račun rentabilnosti doma železarjev kaže, da bi se ob določenih pogojih lahko osamosvojil kot samostojno gostinsko podjetje. Dom železarjev bi še nadalje za v železarni zaposlene pripravljali topli obrok, zadržal bifeje v železarni in nudil hrano našim abonentom, železarna pa bi iz svojih poslovnih stroškov te storitve pokrivala s 15 odst. prodajne cene. Razen tega bi za uporabo kavarniških prostorov, telefonske centrale in posebne sobe plačevali domu železarjev mesečno najemnino v znesku 3.500 N din. Za najemnino prostorov, ki bi jo priznali domu železarjev, bi njihove prostore lahko uporabljali za potrebe naših organov upravljanja ter za sestanke in konference družbeno političnih organizacij železarne, medtem ko bo moral dom železarjev z ostalimi uporabniki prostorov skleniti posebno

pogodbo. Da bi bili v domu železarjev ustvarjeni pogoji za normalen pričetek poslovanja, bi morala železarna za odpravo pomanjkljivosti po ugotovitvah občinskih inšpektorjev, za popravilo centralne kurjave, plačilo stroškov zamenjave parketa ter beljenje in za nabavo dveh novih blagajn iz skladov po razdelitvi dohodka za letošnje leto kriti še stroške v višini 89.159,63 N din. Poleg stroškov, predvidenih za čas po osamosvojitvi, pa bi bilo treba kriti še izgubo, ki bo nastala iz poslovanja prvega polletja letošnjega leta in bo znana šele ob polletnem obračunu.

Upravni odbor se je s predlogom zamislil in zasnove osamosvojitve doma železarjev strinjal. V razpravi pa je bilo ugotovljeno, da zaposlenih v železarni ni toliko motila izguba, ki smo jo doslej vsako leto morali pokriti, kot pa odnos zaposlenih v domu železarjev do postrežbe in poslovanja nasploh. Po razpravah o materialu, ki je bil nato posredovan delavskemu svetu podjetja in ostalih vprašanih poslovanja, je UO na svojih sejah sprejel vrsto sklepov.

Delavskemu svetu je poleg ostalega materiala, ki je pripravljen, posredovati v razpravo in potrditev še predlog o izločitvi doma železarjev iz naše železarne pod pogoji, ki so bili osvojeni, in predlog dopolnitve premijskega pravilnika:

Odobri se razpis štipendij za šolsko leto 1966/67, in sicer:

A — fakulteta za naravoslovje in tehnologijo

a) metalurški oddelek	7 štipendij
b) oddelek za kemijo	1 štipendijo
c) oddelek za matematiko	1 štipendijo

B — fakulteta za strojništvo 3 štipendije

C — fakulteta za elektrotehniko	
a) za jaki tok	2 štipendiji
b) za šibki tok	1 štipendijo

D — fakulteta za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo

a) oddelek za gradbeništvo	1 štipendijo
E — ekonomska fakulteta	4 štipendije

NA VIŠJIH ŠOLAH

a) višja tehniška šola, oddelek za elektrotehniko — jaki tok	2 štipendiji

NA SREDNJIH ŠOLAH

a) oddelek za metalurgijo	4 štipendije
b) oddelek za kemijo	3 štipendije

Elektro oddelek

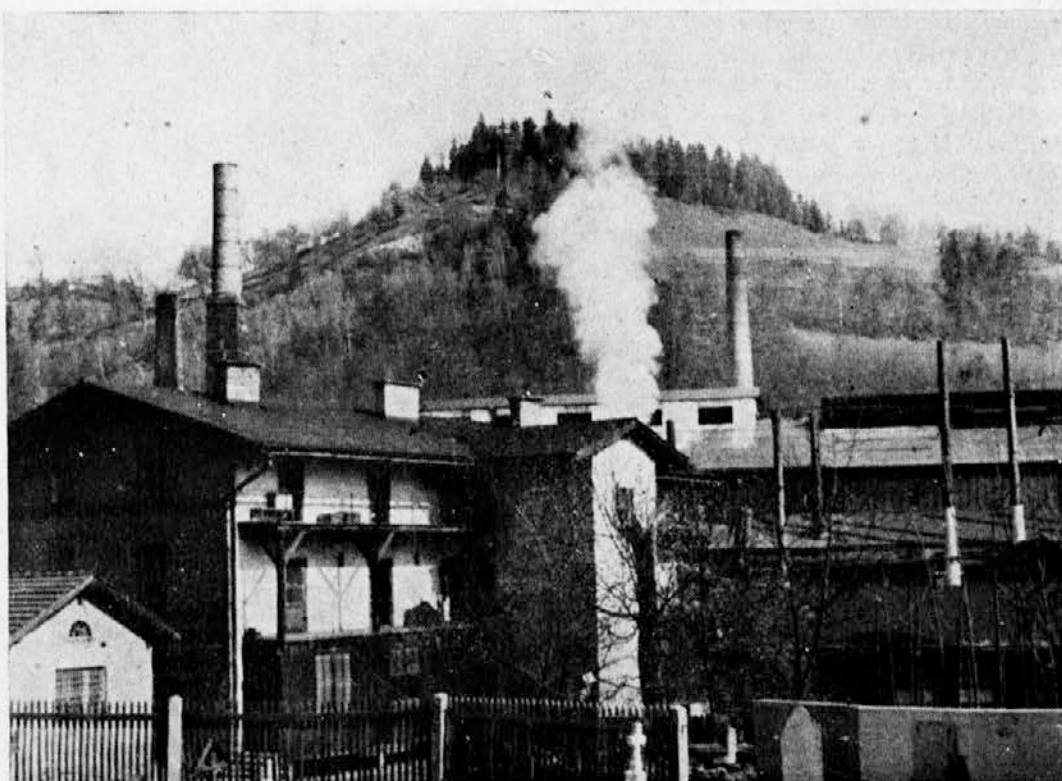
a) jaki tok	1 štipendijo
b) oddelek za šibki tok	2 štipendiji
Oddelek za strojništvo	2 štipendiji
Oddelek za gradbeništvo	1 štipendijo

Upravni odbor je pri razpisu štipendij upošteval število delavcev z visoko, višjo in srednjo šolo, ki so že zaposleni v železarni, število štipendistov, ki jih že štipendiramo, in naše nadaljnje potrebe. Čeprav je menil, da letošnji odnos predlaganih štipendij med visokimi in višjimi šolami ni popolnoma skladen, ga je ob upoštevanju, da je bil izdelan na podlagi predhodnih razprav, potrdil.

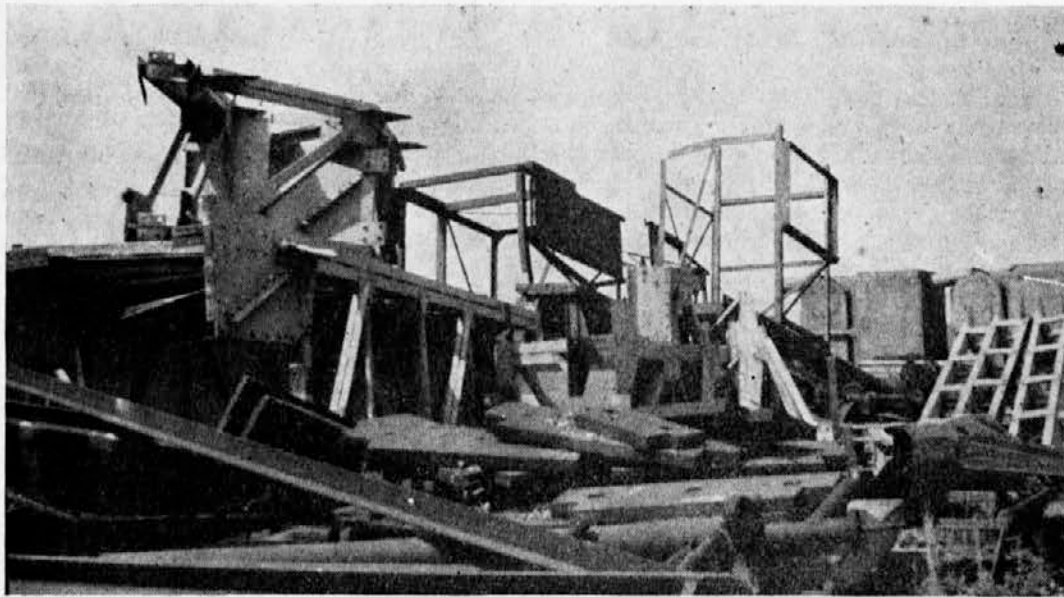
Izobraževanje in kadri

Našemu štipendistu na fakulteti za strojništvo Rajku Pircu se za dobo šestih mesecev odobri brezobrestno posojilo v višini štipendije, ki mu glede na letnik pripada. Posojilo mu je odobreno iz vzroka, ker v predpisanem roku ni uspel končati študija in do štipendije ni več upravičen.

Na obvestilo komisije za kadre in delovna razmerja, da izredni slušatelji raznih šol, zaposleni v železarni, prosijo, da bi jim

Zakaj le imamo dimnike

Konstrukcije

krili tudi stroške seminarjev, ki jih organizirajo posamezne šole, je bilo sklenjeno:

— da naša železarna poleg že sedaj odobrenih ugodnosti izrednim slušateljem krije tudi polovico stroškov seminarjev;

— za čas, ko bodo slušatelji obiskovali seminarje, niso upravičeni do izrednega plačanega dopusta, ampak morajo za to uporabiti svoj redni letni ali pa neplačani dopust. Ta omejitev pa ne velja za slušatelje višje kadrovske šole, ker je prisostvovanje na seminarjih glede na organizacijo šole obvezno.

Delavcem, ki so v zadnjem trimesečju lani zapustili delo v naši železarni in so se zaposlili pred 1. 10. 1965, se odobri izplačilo zadržanega dela osebnega dohodka v višini 2,5 odst. in OD, doseženega na podlagi nadplanskega dohodka v zadnjem trimesečju 1965. Da bi se pripadajoči del OD lahko izplačal, je v dnevnem časopisju objaviti poziv, da se morajo prizadeti najpozneje v roku dveh mesecev osebno prigrasiti ali pa sporočiti naslov svojega sedanjega bivališča, na katerega jim bo tako obračunani ostanek osebnega dohodka nakazan.

Na željo TO sindikata naše železarne, da naj bi upravni odbor o njihovem predlogu zamenjave kapacitet v počitniških domovih za uporabo letnih dopustov delavcev med našo železarno in podjetjem Škoda na Češkoslovaškem posredoval svoje mnenje, so bila po razpravi zavzeta naslednja stališča:

— upravni odbor se načelno strinja s predlogom, da zamenjujemo proste kapacitete med našo železarno in tovarno Škoda na Češkoslovaškem in se omogoči, da naši delavci letujejo v njihovih počitniških domovih, isto število njihovih delavcev pa v našem počitniškem domu v Portorožu;

— razen zamenjave kapacitet za uporabo letnih dopustov s tovarno Škoda bi se prvenstveno kazalo za take zamenjave dogovoriti z domačimi podjetji, predvsem pa z obema slovenskima železarnama;

— zamenjave članov naše delovne skupnosti z zaposlenimi v ostalih podjetjih bi bile možne na ta način, da bi pri nas zaposleni plačali ceno letovanja, ki bo določena, v našem počitniškem domu, zaposleni v drugih podjetjih pa v lastnih počitniških domovih. Ta pogoj in kriterij, če bo predlog za zamenjavo realiziran, naj bi veljal tudi za delavce iz Češkoslovaške. Pri za-

menjavi delavcev s Češkoslovaško bo treba ustvariti evidenco, da bi pri nas zaposleni v našem počitniškem domu na svoj račun vplačali letovanje v našem počitniškem domu, sami pa na dopust na Češko ne bi odpotovali. O predlogu načina zamenjave finančnih sredstev med našimi in češkimi delavci za čas letovanja pa upravni odbor meni, da bodo to prizadeti, ki se bodo za letovanje na podlagi zamenjave odločili, uredili medsebojno sami.

Na pripombo o višini turistične takse v našem počitniškem domu je TO sindikata sporočiti, da nas je skupščina občine Piran s pismom dne 6. maja 1966 obvestila, da znaša turistična taksa na podlagi odloka skupščine občine Piran v času glavne sezone, ki traja od 1. julija do 15. septembra vsako leto, 200 S din, v ostalem času izven sezone pa 120 S din. Za člane naše delovne skupnosti in njihove družinske člane, ki niso zaposleni, je cena turistične takse že zaračunana v ceni dnevnega penziona,

medtem ko turistična taksa za ostale goste iz tu in inozemstva v ceni dnevnega penziona ni zaračunana, zato morajo uporabniki uslug počitniškega doma poleg cene dnevnega penziona plačati še turistično takso.

Na pripombo, da bi kazalo spremeniti ceno dnevnega penziona za tiste pri nas zaposlene delavce in njihove družinske člane, ki v Portorožu ne bodo letovali skupaj 10 dni, je upravni odbor menil, da je pripomba upravičena, zato je sklenil, da se tudi za delavce, ki v našem počitniškem domu ne bodo letovali skupno 10 dni, določi cena dnevnega penziona po 2.000 S din na dan z omejitvijo, da lahko zaposleni, ki bodo v presledkih letovali, to ugodnost izkoristijo za največ 10 dni v letu, medtem ko morajo za preostalo razliko plačati ceno dnevnega penziona po 3.000 S din. Prijave za taka letovanja in evidenco vodi TO sindikata. Za tiste naše delavce, ki se na sindikatu ne bi prijavili ter izvršili plačilo in dvignili bloke za prehrano, velja še nadalje cena dnevnega penziona v znesku 3.000 S din.

Na predlog splošnega sektorja se za zaposlene v našem počitniškem domu v Portorožu odobri povišanje osebnih dohodkov. Povišanje, ki je po ugotovitvi oddelka za analizo in študij dela skladno s povišanjem OD v naši železarni, velja za upravnik počitniškega doma od 1. maja 1966 dalje, za ostalo osebje pa od dneva nastopa dela.

Pritožbo, naslovljeno na upravni odbor, v zvezi z opravljanjem dela v našem počitniškem domu je odstopiti vodstvu splošnega sektorja z nalogo, da ugotovi dejansko stanje in naroči upravniku počitniškega doma, da skladno s temeljnim zakonom o delovnih razmerjih zaposlenim v počitniškem domu omogoči proste delovne dneve.

Ugodno je bila rešena prošnja godbe na pihala Ravne na Koroškem, da bi naša železarna prevzela delno kritje stroškov njihovega srečanja z godbo na pihala iz železarne Jesenice, in odobreno, da se jim za kritje stroškov srečanja prispeva enkratna

Valji za valjanje brezšivnih cevi

dotacija v znesku 3.000 N din. Razen tega bo naša železarna za godbenike z Jesenic za dan 11. junij 1966 krila še stroške malice in večerje v domu železarjev.

Na predlog komisije za racionalizacijo je bila Rudolfu Orešniku, zaposlenem v PD metalurško predelovalnih obratov, za predloženo racionalizacijo in tehnično izpopolnitev krčilnih strojev v kovačnici odobrena enkratna nagrada v višini 5.200 N din, ki se izplača v dveh obrokih.

Za delno kritje stroškov prireditve za krvodajalce je bila osnovni organizaciji RK Ravne na Koroškem odobrena enkratna dotacija v znesku 100.000 S din.

Za kritje stroškov tiskanja vabil je bila društvu inženirjev in tehnikov naše železarne odobrena enkratna dotacija v znesku 25.000 S din.

Odobreno je bilo, da naj naša nabavna služba za člane stanovanjske zadrage Prežihovo poskuša nabaviti potrebno količino pocinkane pločevine, ki bi jo potrebovali pri gradnji lastnih stanovanj. Pri količini je upoštevati tudi ostale graditelje lastnih stanovanj, ki grade svoje stanovanjske hiše v gradbenem okolišju, ki je določen, in niso člani nobene od stanovanjskih zadrug.

Na predlog uredniškega odbora Koroškega in Informativnega fužinarja je bilo odobreno povišanje honorarjev za prispevke za obe tovarniški glasili, in sicer:

a) za članke, ki se objavljajo v Koroškem in Informativnem fužinarju, od sedanjih 20 na 30 S din za natisnjeno vrstico;

b) za fotografije:

- za enokolonske fotografije od sedanjih 250 na 500 S din,
- za dvokolonske fotografije od sedanjih 500 na 750 S din,
- za trikolonske fotografije od sedanjih 1.000 na 1.500 S din,
- za fotografije, ki se objavljajo na naslovnih straneh, od sedanjih 2.000 na 3.000 S din;

c) za korekture krtačnih odtisov za občasne zunanje korektorje se honorar poviša:

- za Informativni fužinar od sedanjih 5.000 na 8.000 S din,
- za Koroški fužinar od sedanjih 17.500 na 24.000 S din oz. 30.000 S din, odvisno od vsakokratnega obsega številke.

Ob obravnavi predloga uredniškega odbora o povišanju honorarjev je upravni odbor razpravljal še o predlogu DRMIT, da bi v železarni razen sedanjih glasil prišli še z izdajo strokovnega glasila, v katerem bi bili natisnjeni samo strokovni članki in razprave z raznih področij dela naše železarne. Čeprav je bila zamisel o izdajanju takega glasila sprožena že pred nekaj meseci, do realizacije predloga še ni prišlo. Upravni odbor ugotavlja, da bi bil natis strokovnih člankov v posebnem glasilu, ki bi bilo namenjeno našim strokovnim sodelavcem in ostalim našim poslovnim gostom, koristen, zato je sklenil, da je k realizaciji predloga pristopili čimprej. S tem namenom je bila zato imenovana delovna grupa v sestavi: inž. Franjo Mahorčič, inž. Mitja Šipek in inž. Milan Dobovišek, katere naloga je, da izdela predlog, v kakšni obliki naj bi se pričelo z izdajo zasnovanega strokovnega glasila. Predlog naj predvideva tudi višino honorarjev za pri-

spevke v tem glasilu, ki naj bi jih avtorji, kolikor bo to največ možno, v poljudni obliki priredili še za Koroški fužinar.

Službena potovanja v inozemstvo

Na predlog komercialnega sektorja se je inž. Božu Cimermanu naknadno odobrilo 1-dnevno službeno potovanje v Avstrijo.

Na predlog komercialnega sektorja se je tov. Borisu Florjančiču in inž. Božu Cimermanu za razna nujna operativna službena potovanja v Avstrijo za naslednje obdobje odobrilo pet avstrijskih dnevnic, ki jih obračunata naknadno po opravljenih službenih potovanjih.

Osvojen je bil predlog godbe na pihala in kapelniku Jožku Hermanu odobreno 5-dnevno službeno potovanje na Holandsko. Poleg pripadajočih dnevnic je bilo odobreno še plačilo prevoznih stroškov.

Na predlog tehniškega sektorja se je inž. Ivanu Kopu odobrilo 5-dnevno službeno potovanje na Češko.

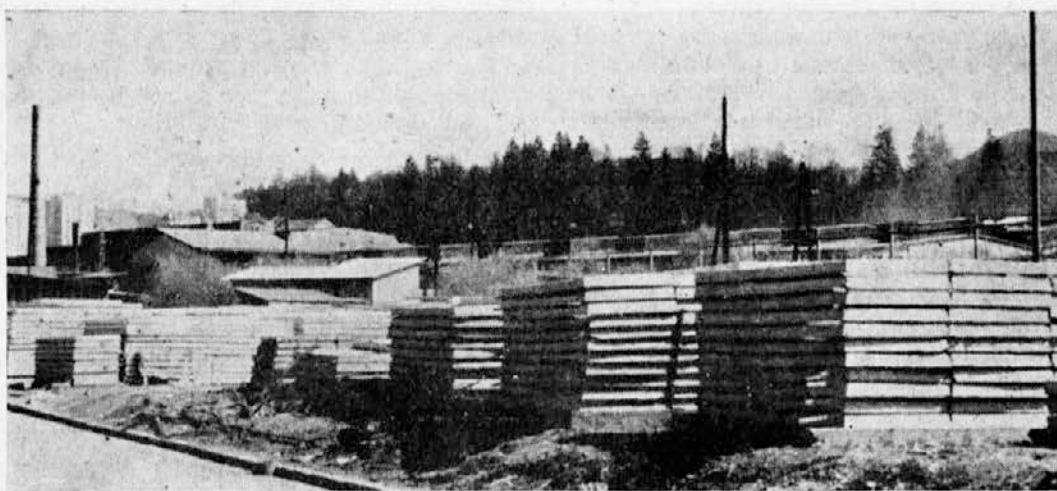
Na predlog društva livarjev je bilo odobreno, da se strokovne ekskurzije v Zahodno Nemčijo udeleži Karl Polanc, asistent za čistilnico jeklolitine. Naša železar-

na krije celotne stroške ekskurzije v znesku 950 N din, v katere so vračunani stroški potovanja, bivanja, nabava nemške vstopne vize in nabava 20 dolarjev iz neizkoriščenega turističnega potnega lista, ki jih mora prijavljeni kandidat odstopiti organizatorju ekskurzije.

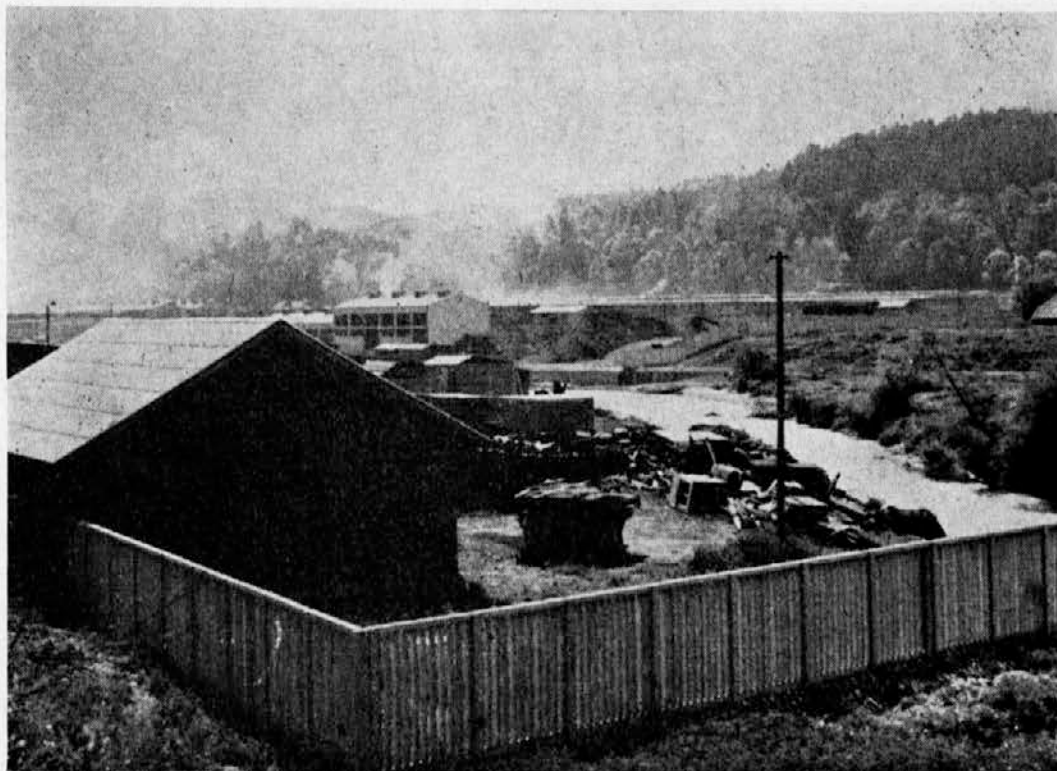
Upravni odbor je poleg tega obravnaval še nekatere ostale prošnje za denarne prispevke, obračun potnih stroškov, izredno plačane dopuste in se seznanil z izidom referenduma o izločitvi doma železarjev iz naše železarne. Prošnje za denarne prispevke je moral upravni odbor delno zaradi pomanjkanja finančnih sredstev delno pa zaradi tega, ker smo sredstva za delo društev in organizacij že nakazali skladu za družbeno dejavnost pri krajevni skupnosti Ravne na Koroškem, odkloniti, medtem ko je prošnja za izreden plačan dopust ugodil. Odklonjen je bil tudi zahtevek za obračun potnih stroškov. Vsi prizadeti pa so bili o rešitvi vlog in sklepu upravnega odbora osebno obveščeni. -et

Oglas

Mirno mlado dekle išče sobo. Obstaja možnost, da postane pozneje živahna.

Za spremembo — nič železa

Naša zahodna meja

Elektrotehniško društvo dela

Urednik Fužinarja me je prosil, naj za ta list napišem sestavek o delu naše podružnice Elektrotehniškega društva v obdobju preteklega »šolskega« leta. Čeprav o tem nisem nameraval pisati, bom izkoristil to priložnost in seznanil svoje sodelavce z delom in problemi naše podružnice.

Spomladi leta 1961 je bil na Ravnah ustanovni občni zbor podružnice Elektrotehniškega društva Maribor za območje Mežiške doline in s sedežem na Ravnah. Pobudo za ustanovitev sta dala predvsem tov. Jože Kert in France Marolt. Slednji je postal tudi prvi predsednik naše podružnice in njegova zasluga je, da se je novorojenček lepo razvijal in se kmalu postavil na lastne noge, kajti matično društvo v Mariboru je spremljalo njegov razvoj le bolj od daleč. Ustanovni občni zbor je sprejel sklep, da lahko postane član društva vsak elektroinženir, elektrotehnik in visoko kvalificiran delavec elektro stroke. Po tem sklepu lahko postane član tudi kvalificiran delavec elektro stroke, vendar pa mora upravni odbor podružnice dati svoje soglasje za vsakega posameznika.

Člani naše podružnice so zaposleni predvsem v železarni Ravne in v rudniku svinca in topilnici v Mežici, sedež podružnice pa je na Ravnah. Podružnica ima skupno 62 članov, od tega jih je 31 zaposlenih v železarni Ravne.

Ko so bili ukinjeni okraji, se je pojavilo vprašanje, če naj naša podružnica še naprej ostane podružnica mariborskega matičnega društva ali pa se naj osamosvoji kot samostojno društvo. Člani podružnice smo se odločili za to, da naj se status ne izpremeni. O tem, če je bila naša takratna odločitev pravilna, bi se dalo pogovarjati, vendar pa doslej te odločitve nismo obžalovali. Če se bo v prihodnje pokazala ta odločitev slaba, jo bomo lahko pa vsak čas spremenili.

S tem v zvezi naj omenim še eno vprašanje. Vsem nam je znano, da obstaja in dela v naši železarni tudi Društvo rudarskih in metalurških inženirjev in tehnikov — DRMIT. V enem podjetju torej dve društvi inženirjev in tehnikov, čeprav bi lahko bilo le eno močnejše društvo, ki bi imelo več strokovnih sekcij. V strokovnem pogledu bi vsaka sekcija delovala samostojno, v ostalih pogledih pa vse kot enotna organizacija. O tem vprašanju smo sicer posamezniki že razpravljali, vendar se neko enotno stališče doslej še ni izkristaliziralo. Mislim, da bo treba s tem v zvezi še to in ono spraviti na čisto in na naslednjem občnem zboru obeh društev o tem razpravljati in sprejeti ustrezno odločitev.

V obdobju pretekle delovne sezone smo Ravenčani lahko od časa do časa videli na različnih mestih velika vabila za različna poljudno-znanstvena predavanja, ki jih je organizirala naša podružnica (po eno predavanje smo organizirali tudi v Mežici in Črni). Povem naj, da so bila to le tista predavanja, ki so bila namenjena široki javnosti, in da to ni bila edina oblika dela našega društva.

Morda tega ali onega zanima, kakšen je bil uspeh naših prizadevanj na tem področju. Pa pogledjmo, kako je bilo!

1. predavanje: Inž. Ivan Kop: »Elektrika pri nas doma.« Glavna tema tega predavanja so bili zaščitni ukrepi pri električnih napravah in aparatih v gospodinjstvu (zaščita z ničanjem, zaščita z ozemljitvijo, zaščita z zaščitnimi stikali). Posebej za to predavanje smo izdelali več kot 20 nazornih risb formata šolske table, vendar je bilo predavanje slabo obiskano (26 poslušalcev) in je bilo škoda tega truda.

2. predavanje: Inž. Zmago Pipan (Ljubljana): »Radio in televizija v Sloveniji.« Predavatelj je popoldne predaval v Mežici (30 poslušalcev), kjer se je po predavanju

razvila zelo živahna razprava o posameznih konkretnih vprašanjih, zvečer pa na Ravnah, kjer se je predavanja udeležilo okrog 80 poslušalcev. Skrb, da se bomo zaradi slabe udeležbe blamirali, je bila tokrat odveč.

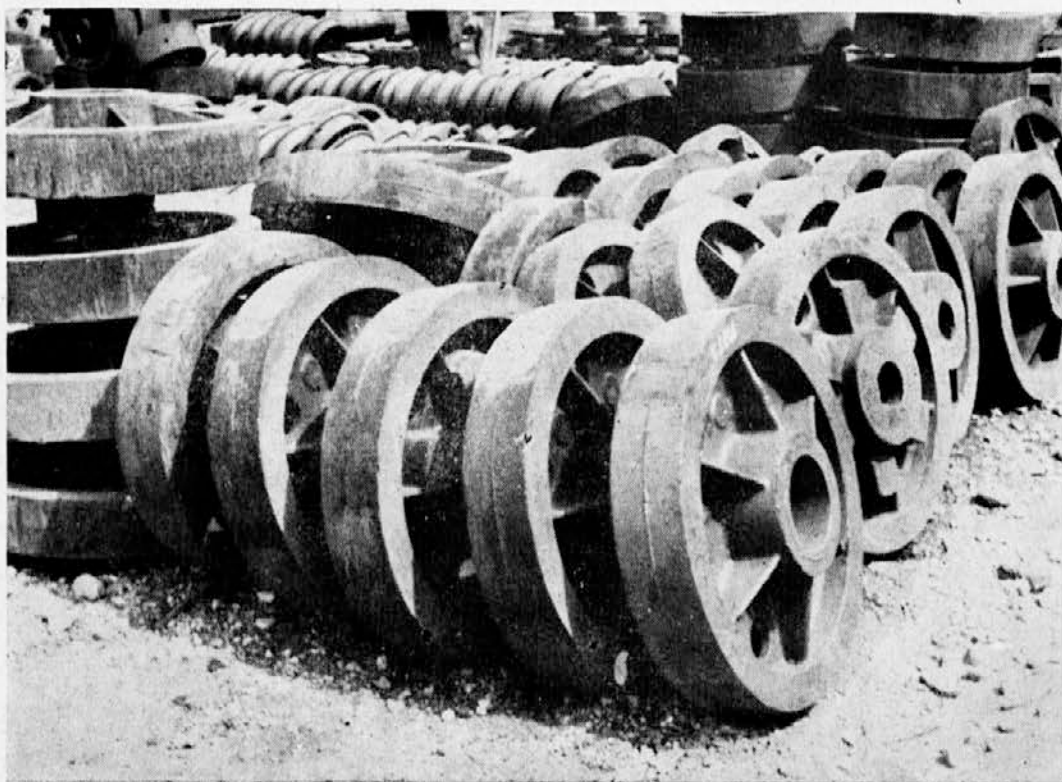
3. predavanje: Strokovnjaki HIMO (Maribor): »Električni gospodinjski aparati.« To predavanje, na katerem je obrat HIMO mariborskega EM tudi prikazal nekaj svojih izdelkov in razdelil med poslušalke (te so bile v veliki večini) prospekte svojih proizvodov in knjigo s kuhárskimi recepti, je popoldne v Črni poslušalo presenetljivo veliko ljudi — kar 110. Tudi obisk istega dne zvečer na Ravnah je bil kar v redu — okrog 80 žena in deklet. — To predavanje je glede obiska uspelo, s kvaliteto predavanja pa nismo bili povsem zadovoljni. V Mariboru smo se namreč dogovorili, da bosta prišla v Črno in na Ravne dva strokovnjaka, ki delata na razvoju električnih gospodinjskih aparatov, in bosta poslušalce seznanila s posebej zanimivimi problemi pri električnih gospodinjskih aparatih in s samo tehniko npr. pranja tkanin. Ne vem, ali se nismo dobro razumeli ali kaj, toda dejstvo je, da se je predavanje izrodilo v več ali manj opisovanje posameznih aparatov. Tudi glavni predavatelj ni bil tisti, s katerim sem se osebno dogovoril za predavanje. Poslušalkam, ki so odšle s predavanja nezadovoljne, se ob tej priložnosti opravičujemo.

4. predavanje: dr. Bogomir Celcer: »Prva pomoč pri nezgodah z električnim tokom.« Mnenja smo bili, da smo izbrali temo, ki bo pritegnila mnogo poslušalcev, pa smo se krepko ušteli. S predavateljem vred nas je bilo po četrtturnem čakanju v dvorani skupno devet ljudi. Predavanje je moralo odpasti.

5. predavanje: inž. Dušan Pirc (Ljubljana): »Elektrika na avtomobilu.« To predavanje smo organizirali v dogovoru z Avtomoto društvom Ravne in kot predavatelja povabili človeka, ki se že 10 let poklicno ukvanja samo z avtoelektrično opremo in je tudi največji strokovnjak za to področje v vsej Sloveniji, če ne celo v vsej državi. Ker je na Ravnah mnogo avtomobilistov in ker je elektrika za mnoge voznike bolj ali manj slabo poznano področje, smo pričakovali dober obisk. Pa ni bilo tako. Predavanje je poslušalo le 16 ljudi. Škoda! Pri tem pa posebej težko razumem, da je bil na predavanju le en avtomehanic z avto-moto servisa, čeprav je na servisu zaposlenih skupno čez 20 ljudi.

Poleg naštetih predavanj smo imeli za preteklo sezono predvideno še predavanje inž. Tineta Zoriča (Maribor) o streli in strelvodih, vendar smo ga iz objektivnih razlogov predstavili na kasnejši čas.

S tem v zvezi naj povem še to, da smo se dogovorili z dr. inž. Francetom Avčinom z ljubljanske elektrofakultete za debatni večer o našem elektro gospodarstvu. Ta debata ne bi bila namenjena široki javnosti, ampak samo inženirjem in tehnikom vseh strok in iz vseh podjetij v koroškem kotu. Ta debatni večer je bil prvotno predviden za mesec junij, vendar smo ga na predavateljevo željo zaradi preobremenjenosti z drugim delom preložili na september. Na ta debatni večer bomo vse inženirje in tehnike povabili s poimenskimi vabili in upamo, da nam zaradi udeležbe ne bo treba

Po takih kolesih bodo tekli žerjavi

Poredneži so se šli Formo vivo

biti nerodno. Ime France Avčin jamči visoko kvaliteto tega debatnega večera.

V zvezi z omenjenimi predavanji za širše občinstvo smo naleteli na vrsto problemov. Pustimo ob strani probleme tehničnega značaja (spomnite se na pripis na vabilu za zadnje predavanje: Razmnoženo v Črni!) in pogledimo one, ki so težje rešljivi. Vsako predavanje, posebno še, če povabimo predavatelja iz Ljubljane, nas stane okrog 25.000 S dinarjev, kajti poleg honorarja in drugih stroškov je treba plačati še stroške prevoza z osebnim avtomobilom. Tako je bilo doslej, ko smo dobili kavarniško dvorano v domu železarjev za predavanje brezplačno na razpolago. Odslej, ko bo treba plačati za dvorano za eno predavanje menda 15.000 S dinarjev, seveda ta dvorana ne pride več v poštev. Trenutno je v kraju menda še ena primerna dvorana, ki jo je možno dobiti brezplačno, toda v jeseni, ko se bo naša delovna sezona spet začela, bo to zelo verjetno le še pravljica.

Ob vsem tem pa se vsiljuje še drugo vprašanje, namreč, ali ima naša podružnica denar za tovrstno dejavnost in če ga ima — odkod ga ima. Zadeva je takale. Iz preteklih let je ostalo v blagajni društva nekaj denarja, s katerim smo financirali ta predavanja za širšo javnost. Ta zadeva ni čisto v redu, kajti denar, ki smo ga zbrali kot članarino in delno s projektantsko dejavnostjo naših članov (odslej se bodo tudi dohodki od te dejavnosti pojavljali samo še v lepih pravljicah), pripada podružnici in je namenjen le za delovanje podružnice v ožjem obsegu. No, letos smo sklad za

družbeno dejavnost prvič prosili za dotacijo za kritje stroškov pri organizaciji predavanj za širšo javnost in sedaj še lahko upamo, da smo to našo dejavnost v pretekli sezoni le kreditirali in da nam v prihodnji sezoni ne bo več treba dajati takega kredita.

V pretekli delovni sezoni smo uspešno izvedli seminar o varnosti za vse električarje in elektrotehničke v železarni. Ta seminar je trajal skupno 23 šolskih ur (brez izpitov); predavali so strokovnjaki iz Maribora, medtem ko je o prvi pomoči predaval dr. Bogomir Celcer. Posebno uspešna je bila naša povezava z Elektrogospodarskim šolskim centrom v Mariboru. Ta center ima namreč specializiranega predavatelja za področje varnosti pri delu z električnimi napravami in nam je lahko pokazal bogato slikovno gradivo s tega področja. Za vaje dajanja umetnega dihanja nam je uspelo dobiti tudi posebno lutko v naravni velikosti človeka. Na tej lutki je možno vaditi vse načine umetnega dihanja vključno usta na usta in usta na nos. Mimogrede naj omenim, da je taka lutka zelo draga, ker jo proizvajalec na Švedskem izdelava samo na posebno naročilo. Trenutno sta zato v Sloveniji samo dve: eno ima bivši ELES v Ljubljani, drugo pa Rdeči križ v Mariboru.

Z udeležbo na tem seminarju smo bili še kar zadovoljni, kakor smo bili zadovoljni tudi z znanjem, ki so ga udeleženci seminarja pokazali na zaključnem izpitu (predsednik izpitne komisije je bil medobčinski elektroenergetski inšpektor iz Maribora). Zaradi velikega števila udeležencev smo izvedli pismeno testiranje, ki ga je od skupno 81 kandidatov prvič uspešno opravilo 76. Na drugem izpitnem roku sta dva od teh pokazala zadovoljivo znanje, medtem ko so sedaj v podjetju le še trije električarji brez izpita o poznavanju varnosti pri delu z elektronapravami. Po sklepu vodje sklopa energetskih in vzdrževalnih obratov inž. Franja Geča in obratovodstva elektromonta ne sme noben

električar v podjetju delati samostojno, če tega izpita nima, zato bodo ti trije morali naknadno opraviti ta izpit (če ne bo možno na Ravnah, pa v Mariboru), če bodo hoteli ostati na svojih mestih.

Z izvedbo tega seminarja smo imeli precejšnje izdatke, ki jih je v celoti krila železarna. Ker velja izpit le dve leti, bomo v letu 1968 seminar ponovili.

Za svoje člane pripravlja naša podružnica v jeseni večdnevno strokovno ekskurzijo v nekatere tovarne za proizvodnjo električnih naprav. Gre predvsem za tiste tovarne, katerih mnogi proizvajajo so že montirani v naših obratih ali pa v bližnji prihodnosti še bodo. S podjetji je vse že pismeno dogovorjeno, ostane le še odprto finančno vprašanje. Stroške bomo krili udeleženci v glavnem iz svojega žepa, upamo pa tudi na finančno pomoč podjetja, saj gre za strokovno izobraževanje.

V pretekli sezoni smo imeli v načrtu tudi še družabni večer, vendar smo ga preložili na prihodnjo sezono. Družabnih večerov doslej naša podružnica še ni imela, v prihodnje pa jih bomo organizirali vsako leto.

Naše dosedanje delo ni bilo brezuspešno in bomo tudi v bodoče šli po tej poti. Res je sicer, da se nam obetajo suha leta, res je pa tudi, da se dá z malo denarja in mnogo volje tudi marsikaj napraviti.

Inž. Ivan Kop

Ista naloga

— Kakšna je razlika med televizorjem in revizorjem?

— Nobena. Oba služita za gledanje tujega dela.

Sporno vprašanje

Mož moje prijateljice je precej zadirčen. Pa ji je zadnjič po nekem »prijetnem« prizorčku očital najmlajši: »Mamica, zakaj pa smo se ravno s tem atkom poročili!«

Dvojni M

Kulturna kronika

A. Grošelj, Mati in otrok (les)

Čeprav v preteklem mesecu nismo zabeležili velikih kulturnih manifestacij in je bila marsikatera prireditev bolj tiha in skrita ter je ob koncu leta, ko bomo delali bilanco, morda niti ne bomo omenili, je vendarle vsaka prispevala po svoje k prepričanju, da na tem področju nenehno delamo in da v resnici premoremo določen krog kulturnih delavcev, ki nenehno, zvečine iz lastnih nagibov, ustvarjajo in poustvarjajo, imamo pa tudi stalno, četudi majhno število »odjemalcev«.

Dve prireditvi smo »uvozili«. Koncert jeseniške godbe na pihala predstavlja nadaljevanje in utrjevanje prijateljskih stikov med dvema železarskima krajema ter prav tako plemenito tekmovanje z našo

godbo, ki je dosegla in dosega zavidljive uspehe.

Ljubko igrico »Ambrosio krade čas« smo videli že po televiziji, vendar vedno znova ogreje in se uvršča med tiste, ki jih bodo naša kulturno prosvetna društva najbrž še precej igrala.

Sicer bi lahko rekli, da smo »uvozili« tudi tri literarne nagrade, vendar bo najbrž bolj prav, če tu govorimo o »izvozu« na slovensko kulturno področje. Za kaj gre?

Leopold Suhodolčan, pisatelj s Prevalj, je prejel letošnjo Levstikovo nagrado za mladinsko povest »Velikan in pajac« ter tretjo nagrado za radijsko igro »Dobri divji mož«, naš sodelavec Marjan Kolar pa tretjo nagrado za mladinsko radijsko igro »Soteska junakov«.

Če vemo, da pri nas take nagrade niso posebno številne, potem je to gotovo uspeh za oba naša avtorja.

Petja ni manjkalo, saj so cicibani iz otroških vrtcev na Ravnah, Prevaljah, v Mežici in Črni ob zaključku šolskega leta nastopili na štirih odrih v naši dolini. Tako ni strahu, da bi nam zmanjkalo pevcev, upajmo pa, da bo večini ostalo vsaj vesele do poslušanja in da bomo imeli čez nekaj let vsaj spet publiko za pevske koncerte, ki je zdaj — nimamo.

Če je namreč Informativni fužinar zadnjič priobčil grenek članek »Čej so tiste stazice...«, v katerem se pisec sprašuje, kaj je z nami, da nas domače petje ne privlači več, bi lahko zdaj napisali do pike enakega.

Tokrat je namreč nastopal naš domači, ravenski, vendar tudi že zunaj meja znani Koroški oktet z lepim in zahtevnim programom, pa je pel 87 poslušalcem (z besedo sedeminosemdesetim!).

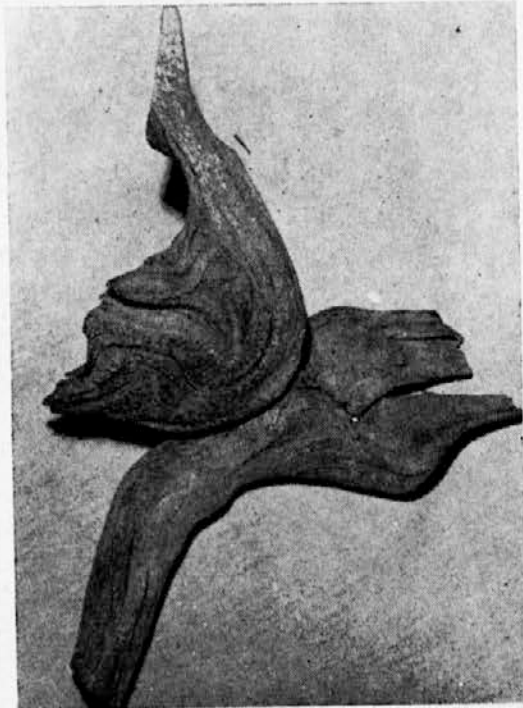
Iz tega sledi, da zadnji javni poziv ni nič zalegal, prav tako ne plakati, razglasi po zvočniku, osebna vabila in vabila, priložena zadnjemu Fužinarju. Tak odnos do petja in pevcev pač res ne potrebuje komentarja.

A. Grošelj, Dobrodušnež (glina)

Nekam hitro in tiho je razstavljal svoja kiparska dela v študijski knjižnici maturant gimnazije Andrej Grošelj s Prevalj.

Les in glina sta njegova materiala, bolj les — lipa, javor, hruška, jabolana. Skoraj polovica je bilo naravnih oblik, se pravi grč in vej, ki so zaradi muhaste igre rasti podobne pticam (glej sliko!) in ljudem. Te je bilo treba le s poslušom najti ter jim tu in tam poglobiti izraz, da so nastale fi-

A. Grošelj, Ptica (naravno)

gure in kompozicije, ki imajo predvsem okrasno vrednost, vendar že same dajejo slutiti umetniški čut, ki ga polno izpričujejo kipci. Fantazija, posluh za življenje, dar, zajeti bistvo in sposobnost, vnesti v delo čustvo in misel, to so odlike mladega fanta. Morda bomo lahko čez pet let rekli, da imamo končno akademskega kiparja-Korošca. In želimo, da bi ga imeli.

O razstavi v ravenski posebni šoli in o šolskih glasilih, ki so izšla ob zaključku šolskega leta, bomo poročali v poletni številki Koroškega fužinarja.

ank

30.000 PROSTOVOLJNIH UR

Prav zanimiv podatek so izračunali pri NK Fužinar. Če bi sešteli vse ure, ki jih nogometaši in odborniki tega 140-članskega kolektiva žrtvujejo za treninge in tekmovanja ter za priprave, organizacijske naloge in seje, bi dobili letno prek 33.000 ur. To pa je že zelo lepa številka. V teh urah, prostovoljnih urah, posvečenih rekreaciji in športu, je veliko vložene truda in pretočenega znoja, veliko samopremagovanja, trpljenja pa tudi radosti.

Hitra primerjava takoj pokaže, da je potrebno kar več kot 13 delavcev, da bi pri 8-urnem delavniku dosegli to število. Kaj pa ima ta primerjava opraviti z okroglim usnjem? Pravzaprav nič, ali pa zelo veliko, kakor se pač vzame. Navedli smo jo zaradi tega, da bi nekateri pač laže razumeli, da brez vložene truda tudi pri športu ne gre. Navedli smo jih zaradi tega, da vsaj na grobo osvetlimo dejavnost nogometnega kolektiva, ki je mnogokrat kamen spotike, in jim priznamo, da je že to zelo velik uspeh, če so znali kar za 33.000 ur v letu odtegniti mladino s ceste in od dvomljivih razvedril na travnata igrišča, kjer jim nudijo zdravo športno udejstvovanje. Pa mogoče tudi zaradi tega, da bi vsi vedeli, da ljudje, ki so tako ali drugače pripravljeni delati prostovoljno, še niso čisto izumrli.

-ate-

NAŠA RAZMIŠLJANJA

Čas, v katerem živimo, in dinamika našega življenja nas pogosto silita k razmišljanju. Ljudje često razmišljamo o vsem mogočem. Zaposleni razmišljamo o naših notranjih medsebojnih odnosih, razmišljamo, ali je vse to, kar govorimo ali sprejemamo, vedno resnično in prav. Kot občani razmišljamo o slabi izbiri, cenah in založenosti v naših trgovinah in pojavih ter slabostih v našem vsakodnevnem življenju. Kot stanovalci pa razmišljamo, kako bo z vzdrževanjem stanovanjskih hiš. Pred leti, sicer pa za razmišljanje vedno ni važen dan, mesec in leto, so bile ustanovljene stanovanjske skupnosti, ki so od delovnih organizacij prevzele v upravljanje stanovanjske hiše. Pravico upravljanja pa je stanovanjska skupnost prenesla na hišne svete, ki so v mejah razpoložljivih finančnih sredstev, eni bolj, drugi manj zadovoljivo skrbeli za vzdrževanje hiš. Hišni sveti so vedeli, da morajo polovico najemnine v obliki amortizacije vračati delovnim organizacijam, ki so stanovanja zgradila, da pa so ostalo polovico po kritju finančnih uslug knjigovodskemu servisu lahko porabili za popravila in vzdrževanje hiš. Hišni sveti, ki so bili skrbni, so marsikaj uredili sami, zato je njihovo delo bilo uspešno. Povsod mogoče ni bilo tako, so se pa vsi trudili, da so hiše vzdrževali, kolikor so jim to dopuščala razpoložljiva finančna sredstva.

Lansko leto je izšel predpis, s katerim so bile ukinjene stanovanjske skupnosti in ustanovljena stanovanjska podjetja, na katera so bile prenesene vse stanovanjske hiše v družbeni lastnini.

Res je, da na Ravnah nismo sledili zgledom drugih krajev, kjer so ustanovili po več stanovanjskih podjetij, ampak so se vse delovne organizacije skupno z občinsko skupščino odločile, da se za območje celotne občine Ravne na Koroškem osnuje samo eno stanovanjsko podjetje. Na ta način naj bi zmanjšali stroške poslovanja podjetja in zagotovili več sredstev za vzdrževanje že obstoječega stanovanjskega fonda in za gradnjo novih stanovanj. Vsi smo pričakovali, da bodo pomanjkljivosti, ki so se do sedaj pojavljale pri upravljanju stanovanjskih hiš, ko sredstva mogoče vedno niso bila najbolj ekonomsko izkoriščena, odpravljene, toda dosedanja praksa kaže, da v vseh hišah ni tako. In prav o tem stanovalci v stanovanjskih hišah v družbeni lastnini pogosto razmišljamo.

V neki hiši na Čečovju so bili letos spomladi stanovalci ob prvi odjugi neprijetno presenečeni, ko so sprejeli v stanovanje pozdrave v obliki vodnih curkov. Dokler je bila še na razpolago stara strešna opeka, so odprtine, ki so nastajale zaradi lomljenja opeke, ki je dotrajana, mašili stanovalci sami, ko pa je pošla zaloga opeke, so ostali brez moči.

Da bi se napake odpravile, kajti pozdravi v obliki vodnih curkov ob vsakem slabem vremenu pač za nikogar niso prijetni, so naslovili na stanovanjsko podjetje prošnjo, da naj si okvare, ki proti njihovi volji nastajajo na strehi, ogledajo njihovi predstavniki in jih odpravijo. Ta zahteva je bila ponovljena na sestanku stanovalcev hiše ob volitvah novega hišnega sveta. Če-

prav je bila v obliki zapisnika posredovana stanovanjskemu podjetju, je tako kot prva prošnja ostala brez odziva. Na ponovno urgence je bilo predstavniku hišnega sveta sporočeno, da lahko hišni svet za odpravo odprtih na strehi nabavi 50 kosov strešne opeke. Problem bi tako vsaj za nekaj časa bil delno, čeprav ne zadovoljivo, urejen, če se ne bi ponovno pojavilo vprašanje formata strešne opeke, ki je sedaj na hiši in ki ga na tržišču ni mogoče nabaviti. Tako so se stanovalci ponovno znašli tam, kjer so pričeli, in jim, sodeč po sedanjem poteku dogodkov, ne preostaja drugega kot razmišljanje, za kaj plačujejo kar sorazmerno visoko najemnine, če pa se na hiši ne morejo odpraviti napake, ki ne povzročajo jezo in škodo samo stanovalcem, ampak puščajo vidne sledove tudi na hiši. Vse to pa sili k razmišljanju, ali ne bi bilo mogoče bolj prav, da se sredstva, ki se zbirajo od najemnine, po odbitku obveznosti ponovno prepustijo hišnim svetom, da bi ti kot skrbni gospodarji skrbeli za popravila in ureditev stanovanjskih hiš.

Žal je res, da so to lahko samo razmišljanja, ki se ne morejo uresničiti, prav pa bi bilo, da bi o problemih, ki nastopajo, za to prizadeti organi resneje razmišljali. Stanovalcem tako za sedaj ne preostaja drugega, kot da se jeze in se v bojazni ozirajo v nebo, kdaj bo ponovno deževalo, in razmišljajo, kje vse si bodo izposodili posodo, da bodo preprečili dotok vode v stanovanja. -et

TEHNIČNE IZBOLJŠAVE

Vodja priprave dela kovačnice **Rudi Orešnik** je izboljšal orodje na krčilnih strojih. Novo orodje ima pred starim naslednje prednosti:

- cenejša izdelava orodja,
- izboljššan izplen,
- povečana produktivnost,
- boljša kvaliteta izdelkov in s tem zmanjšanje reklamacij.

Izboljšava se uporablja pri kovanju približno stotih pozicij krogličnih ležajev.

Z uvedbo te tehnične izboljšave je podjetje prihranilo 541.981 N din letno. Komisija za racionalizacije je dodelila avtorju nagrado 5.200 N din, ki se mu izplača v dveh enakih delih.

Kontrolor pri strojnem remontu **Vid Ratej** je rekonstruiral rafamsko glavo. Namen rekonstrukcije je bil zmanjšati remontne stroške. To je dosegel tako, da je poenostavil uležajenje in zamenjal dvoredne kroglične ležaje z enorednimi, ki so cenejši in bolje prenašajo eventualne netočnosti pri montaži. S tem se je podaljšala življenjska doba ležajev, čas, potreben za montažo pa se je skrajšal zaradi preprostejše izvedbe.

Prihranek pri stroških vzdrževanja za eno rafamo znaša 2.629,61 N din letno, v železarni pa je 16 takšnih rafam, torej znaša celotni letni prihranek 42.073,76 N din.

Komisija za racionalizacije je predlagatelju dodelila 844 N din nagrade.

K. F.

Lasje

- Nekaj sem ti prinesla iz mesta.
- Kaj pa?
- Odlično sredstvo proti izpadanju las.
- Kaj bom z njim, saj mi ne izpadajo!
- Tebi ne, pač pa tvoji tajnici!

Važno vprašanje

- Mama, ali spadajo ušesa k obrazu ali vratu?
- Zakaj pa, sinko?
- Ker si rekla Metki, naj mi umije obraz, ona mi hoče pa tudi ušesa!

Močvirje

Uspehi in težave Rdečega križa

Nudenje prve pomoči je bila in je še vedno ena najvažnejših dejavnosti Rdečega križa.

V občini Ravne na Koroškem obstaja organizacija RK že od leta 1927. Ustanovitelj RK na Ravnah je bil pokojni dr. Boštjan Erat. Prej so organizacijo vodili le v centru občine, danes pa deluje RK že v slehernem hribovskem naselju in v šolah prek podmladkarjev RK. Naša organizacija beleži v preteklem letu 829 članov, kar je za Ravne na žalost zelo majhno število. Naloge naše organizacije so dokaj zahtevne in jih morda v določenih stvareh izpolnjujemo le delno. Organizacija ima skozi vse leto različne programe, ki naj bi jih tudi izpolnila, vendar naletimo na težave in nerazumevanje kljub humanim namenom organizacije. Naša dolžnost je prirejati med letom 20-ure tečaje za nego bolnika na domu in tečaje za prvo pomoč, pri čemer naletimo največkrat na neuspeh kljub tolikšnemu številu prebivalstva in zaposlenih v naši industriji. Skozi vsa leta je organizacija skušala vsaj nekoliko skrbeti tudi za socialno ogrožene in jetične bolnike.

V letošnjem letu smo v tednu TBC že obiskali bolnike v Topolščici, na Ravnah in v okolici ter jim dali skromno finančno pomoč.

Razna zdravstvena predavanja se organizirajo v počastitev dneva zdravja, to je 7. april, v tednih TBC, v tednih RK, prirejajo pa tudi predavanja proti alkoholizmu. Pri vseh teh predavanjih in tečajih RK nam dr. Bogomir Celcer z razumevanjem pomaga, za kar se mu ob tej priložnosti iskreno zahvaljujemo.

Žal je na vseh takih predavanjih zelo malo udeležencev in bi prav radi v tem pogledu našli prave smernice za bodoče delo in za čim večji uspeh.

Ena od najmlajših dejavnosti pri organizaciji RK je krvodajalstvo. Z zbiranjem prostovoljnih darovalcev krvi pomaga naša organizacija splošni zdravstveni službi, bolnikom, z druge strani pa se vzgaja s to dejavnostjo armada humanih in dobrih aktivistov. Kot vsako leto tako je tudi letos naša organizacija priredila proslavo v počastitev krvodajalcev 22. junija 1966 v domu železarjev z majhnim programom in z zakusko. Ob letošnji proslavi je bilo povabljenih 161 ljudi ter je bilo podeljenih 13 zlatih in 25 srebrnih značk za požrtvovalne krvodajalce. Za prostovoljno sodelovanje pri programu te proslave se prav pristrčno zahvaljujemo po vrsti dr. Janku Sušniku za lepi govor, folklorni skupini pod vodstvom tov. Hedvike Jamšek, Koroškemu oktetu pod vodstvom tov. Leskovanja, zboru in orkestru nižje glasbene šole pod vodstvom ravnatelja Ivana Gradiška ter zabavnemu ansamblu.

Dalje se zahvaljujemo upravi železarne Ravne in tovarniškemu odboru sindikata železarne Ravne za finančno pomoč za to prireditev.

Ko govorimo o krvi, tej najbolj zlahetni in dragoceni tekočini, nam mora biti vsem znano, da je ni mogoče kupiti z nobenim denarjem. Kakor je sonce nujno potrebno zemlji in vsakemu živemu bitju na njej, tako je tudi kri brezpogojno potrebna člo-

veku. Zato že danes na tem mestu prosimo in se toplo priporočamo celotnemu prebivalstvu naše občine, da se ob krvodajalski akciji, ki bo septembra letos na Ravnah, odzove v čim večjem številu. Porast števila krvodajalcev ovira vrsta razlogov, pri čemer naj omenimo zlasti delovne organizacije, ki postavljajo izgubo delovnega časa prostovoljnega krvodajalca kot poseben problem, pri čemer pa tega svojega gledanja ne bi mogle vedno tudi ekonomsko utemeljiti. Statistično je dokazano, kako zelo naraščajo potrebe po krvi iz leta v leto. Zato ne moremo prepuščati zbiranja prostovoljnih krvodajalcev samo organizacijam RK, temveč je to stvar vseh družbeno političnih organizacij in šele ob tesnem sodelovanju zdravstvene službe in transfuzijskih ustanov bo prostovoljno dajanje krvi dobro uspelo.

Betka Hribernik

Obratne nezgode v juniju

Simon Kotnik, kovačnica. — Pri dviganju palice se mu je ta skotalila na levo nogo ter mu poškodovala prste.

Rudolf Plesivčnik, valjarna. — Pri poravnavanju gredic mu je stisnilo prst na desni roki.

Peter Matjaž, čistilnica. — Pri brušenju jeklenih ulitkov mu je brusna plošča obrusila palec desne roke.

Franc Frajdl, kovačnica. — Del sekire mu je vrglo v levi kolk.

Ivan Mezner II., livarna. — Balans mu je padel na nart desne noge.

Jože Tasič, čistilnica. — Pri razkladanju košare si je poškodoval levo roko.

Franc Rezar, čistilnica. — Ulitek se mu je skotalil na nogo ter mu jo poškodoval.

Roman Jakopin, meh. del. — Ko je hotel zadržati kolo, mu je stisnilo prst na desni roki.

Franc Jesenik, valjarna. — Pri valjanju gredic se je opekel.

Anton Hovnik, modelna. — Pri skobljanju si je ranil prst.

Jože Grilc, kovačnica. — Pri potiskanju vozička ga je udarila palica na mezinec desne roke.

Franc Kokučnik, čistilnica. — Pri čiščenju ulitka je ta zdrsnil in mu poškodoval nogo.

Franc Uršnik, kovačnica. — Pri izbujanju zagozde mu je podložka padla na nogo.

Štefan Sekavčnik, kovačnica. — Pri odvijanju ventila ga je opekla para po desni strani oprsja.

Ivan Duler, strojni remont. — Pri brušenju si je obrusil dva prsta na levi roki.

Drago Klemenc, mehan. obdel. — Pri merjenju izvrtine mu je zdrsnilo in je z desno roko trčil ob brusilno ploščo.

— Kako si preživel prvi spomladanski dan?

— Tako kot prvi zimski in jesenski, saj veš, da so vsi šele po dvajsetem v mesecu.

NOVE KNJIGE V STROKOVNI KNJIŽNICI

- 4143 Šuhgaljter L., Ekonomika vijeka trajanja i sigurnosti strojeva.
- 4144 Veljko Kostić, Hemijski leksikon 1965.
- 4145 Stickstoff in Metallen 1965.
- 4146 Zoran Rant, Termodinamika 1963.
- 4147 Miran Oprešnik, Termodinamične tabele in diagrami 1962.
- 4148 A. J. Berg, Avtomatizacija proizvodstva i promišljena elektronika 1., 2., 3., 1962.
- 4149 Posobie dlja izučenia pravil tehničkoj ekspluatácii električeskijh stancij i setej 1965.
- 4150 Metallurgical developments in carbon steels 1963.
- 4151 R. G. Ward, An Introduction to the physical chemistry of Iron & Steel Making 1962.
- 4152 Metallography 1963.
- 4153 G. K. T. Conn, Polarized Light in Metallography 1952.
- 4154 Owen L., Statistical Methods in Research and Production 1961.
- 4155 The Iron and Steel Industry of Japan 1963.
- 4156 Recent Developments in Annealing 1963.
- 4157 Metallurgical Developments in High — Alloy Steels 1964.
- 4158 Fizičeskaja himija metallurgičeskijh processov v sistem 1966.
- 4159 E. Bright Wilson, An Introduction to scientific research 1952.
- 4160 Jiri Š. Haškovec, Logički sklopovi u industriji 1966.
- 4161 Inž. Branimir Lolić, Visokofrekventno zagrevanje 1958.
- 4162 Albert Čebulj, Elektriško gospodarstvo 1, 1966.
- 4163 Električna oprema motornih vozil
- 4164 Priručnik za nadzornika održavanja 1965.
- 4165 Bodovanje i procjena rada na održavanju 1966.
- 4166 Administrativni postupci u rukovodjenju održavanjem 1965.
- 4167 Inšpekcija, planiranje, proračunavanje osnovne djelatnosti službe održavanja 1965.
- 4168 Kontrola nad održavanjem kao funkcija rukovodjenja 1965.

HVALA, TONE

Tovariš Tone Polanc, visoko kvalificirani instrumentalec regulirne in instrumentacijske tehnike, ki je do sedaj delal na administrativnem organizacijskem področju TK ZKS in ZMS, zapušča dosedanje delovno mesto. Imenovani se bo zaposlil na ustreznem delovnem mestu v naši železarni, kjer se bo naprej usposabljal v stroki. Povečani obseg avtomatizacije in regulacijskih naprav v našem podjetju nujno zahteva ustrezno strokovno vzdrževanje.

Tovarniški komite ZKS se tovarišu Polancu zahvaljuje za njegovo požrtvovalno delo in mu želi čimveč uspeha na novem delovnem mestu!

Smučarska koča nas vabi

Kolektiv smučarske koče je skupno z gospodarskim odborom športnega društva Fužinar, ki skrbi za razvoj in gospodarjenje na koči, v minulem obdobju močno razgibal razprave o sedanji situaciji na smučarski koči kakor tudi o njeni perspektivi. Mnenja smo, da razvoj te rekreacijske postojanke ni samo stvar športnega društva Fužinar, temveč interes vseh članov delovnega kolektiva železarne Ravne in krajanov; še posebno v tem obdobju, ko prehajamo na skrajšan delovni teden, je potrebno delovnemu človeku omogočiti udejstvovanje v vseh vrstah rekreacije, zato želimo s tem prispevkom prikazati nekaj misli o sedanjem stanju smučarske koče in predloge za razvoj tega rekreacijskega centra.

Kraja na severnem pobočju Uršlje gore, kjer stoji prelep planinski dom — smučarska koča, ne mislim opisovati, ker ga vsi Ravenčani in še mnogi drugi ljudje doma in izven naše domovine prav dobro poznajo. Razgled s terase koče preko Kotelj do obronkov Pohorja, Ojstrice, Košenjaka in Tolstega vrha je tako čudovito prelep, da se ne da popisati. Pogled na desno odkrije televizijski stolp, ki mogočno kraljuje na vrhu Uršlje gore in čuva bližnje in daljne vrhove gora kakor pastir svojo čredo ovac.

Ta kraj naši ljudje in sosedi bližnje in daljne okolice prav radi obiskujejo. Popolnoma je razumljivo, da postojanka vsem obiskovalcem včasih ne more ustreči, zato slišimo tudi razne pripombe, ki so največkrat upravičene in jih skušamo po svojih močeh odpravljati, v prihodnje se bomo pa še bolj potrudili in odklanjali vse svoje slabosti. Pri strežbi je pač vedno tako, da so nekateri zadovoljni, drugi pa ne, nekateri gosti so tudi v veselem stanju mirni, drugi pa razbijajo šipe, betonske vaze, mečeje stole prek ograje in podobno. No, pa o tem dovolj, vsak lahko presodi, da včasih ni ravno lahko na tem področju dela.

Zaradi raznih razprav, mišljenj in razgovorov, v katerih smo slišali o slabih in dobrih straneh poslovanja na smučarski koči, bomo prikazali, kako je dejansko bilo v preteklem letu, in nekatere rezultate primerjali z uspehi preteklih mesecev letošnjega leta.

V lanskem letu je bil celotni dohodek v znesku 13.142.222 S dinarjev, neto dohodek pa 1.203.311 S dinarjev ali 9%. Tak neto dohodek je bil ustvarjen v letu 1965 od naslednjih dejavnosti:

— nočnine	416.130 S din
— jedila	366.834 S din
— alkoholne pijače	216.454 S din
— brezalk. pijače	82.251 S din
— tobak	35.374 S din
— razglednice	86.068 S din
skupaj	1.203.311 S din

Po zaključnem računu se je kolektiv odločil, da ga razdeli:

— najemnina ŠD Fužinar	1.100.000 S din
— skladi	103.311 S din
skupno	1.203.311 S din

Neto dohodek, dosežen v taki višini, seveda ni zadovoljil niti kolektiva koče niti gospodarskega odbora, zato smo si takoj na

začetku letošnjega leta pričeli prizadevati za povečanje prometa in s tem tudi neto dohodka in se zavzeli za izvajanje naslednjih ukrepov.

1. izpopolniti organizacijo poslovanja;
2. zboljšati kvaliteto strežbe in uvesti domača jedila;
3. povečati skrb za izobraževanje osebja;
4. skrbeti za redno vzdrževanje — predvsem zimsko pluzenje ceste in se tako dogovoriti z GG Slovenj Gradec, KZ Prevalje in krajevno skupnostjo Ravne, da skupno nosimo stroške pluzenja. To je omogočilo, da je bila v pretekli zimi organizirana vrsta sankoških prireditev sindikalnih podružnic železarne Ravne in nasploh je bila zelo razširjena ta rekreacijska dejavnost. V prihodnji zimski sezoni bomo traso še podaljšali. Taka progna tudi ne moti več avtomobilistov, ker pretežno že vozijo z zimskimi gumami;
5. povečali bomo reklamo na obeh bližnjih mejnih prehodih in na cestnih križiščih v samem kraju kakor tudi ob cesti Ravne—smučarska koča;
6. izdali bomo propagandno turistični propekt koče in njene okolice;
7. povezali smo se z domom telesne kulture, ki pošilja goste po rekreaciji v bazenu še na zakuske na kočo ali v primeru, da je bazen prezaseden;
8. športno društvo Fužinar razmišlja o realizaciji ideje, da bi še v letošnjem letu postavili pod kočo žičnico-vlečnico;
9. nekaj tujskih sob bomo opremili s sobnim ogrevanjem in s toplo vodo;

Struktura cene	1965	1966	Strukturalni indeks	
			1965	1966
Celotni dohodek	4.788	7.376	100	100
Stroški poslovanja	2.968	4.638	62,0	62,9
Davek na promet proizvodov	262	671	5,5	9,1
Skupno	3.230	5.309	67,5	72,0
Ostane	1.558	2.067	32,5	28,0
Osebnih dohodki	1.051	1.679	22,0	22,8
Najemnina Fužinarju in skladi	507	388	10,6	5,3

Iz gornjega je razvidno, da kljub znatno povečanemu prometu niso dosežena adekvatna sredstva dohodka, in sicer zaradi prej omenjenih spremenjenih in povečanih družbenih dajatev.

Velikokrat se razpravlja, v zadnjem času pa močno poudarja, da so osebni dohodki osebja na smučarski koči najmanjši v naši občini. O tem je razpravljala tudi občinska skupščina, ki je prikazala v svojem poročilu, da so bili osebni dohodki v letu 1965 v višini 38.576 din na zaposlenega na mesec. Ker želimo, da se vsi seznanimo s stvarnostjo, jih bomo analizirali. Omenjena višina osebnih dohodkov je izračunana na osnovi obračunanih osebnih dohodkov in javljenega števila zaposlenih. V preteklem letu so bili zaposleni štirje delavci, vendar je ena delavka delala in prejela osebne dohodke iz ustvarjenih sredstev dohodka smučarske koče le za šest mesecev, medtem ko je preostali čas obračunan v breme sredstev socialnega zavarovanja. Ta izpad z dela predstavlja pri štirih članih kolek-

10. kočo in njeno okolico bomo olepšali s cvetličnimi gredami in drugimi olepševalnimi elementi;

11. povezali se bomo z različnimi turističnimi društvi zaradi pritegnitve gostov tudi izven naše republike.

Poleg vseh nalog, ki smo si jih zadali, bomo predvsem skrbeli za solidno in kulturno strežbo, ker se dobro zavedamo, da je prav to bistvenega pomena, naši gostje pa z vso pravico zahtevajo primerno strežbo. Na koči smo uvedli knjigo »Vtisi gostov« in prosimo vse, ki postojanko obiščejo, da v knjigi zabeležijo zapažanja, kar nam bo vodilo za prihodnje delo.

Nekaj akcij smo že izvedli in se že odražajo v poslovanju, saj je v prvih petih mesecih letošnjega leta dosežen za 54,1% večji promet (celoten dohodek) kot v istem obdobju lanskega leta in znaša:

— realizacija:

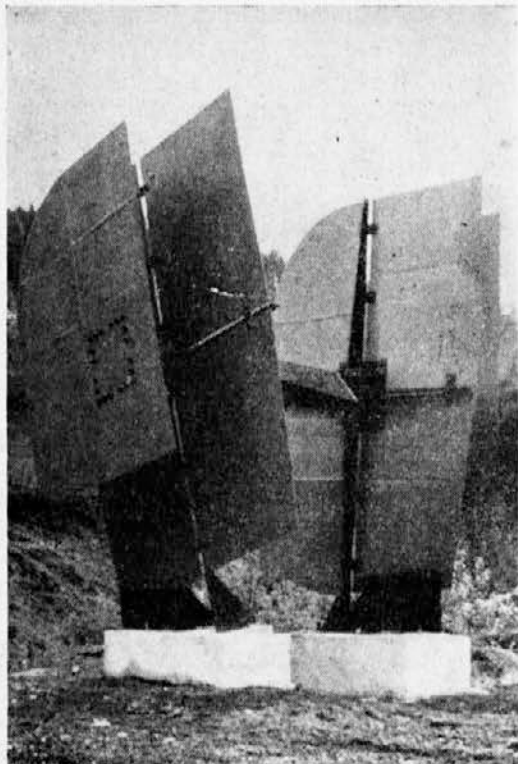
januar — maj 1965	4.788.000 S din
januar — maj 1966	7.376.000 S din
ali več v letu 1966	2.588.000 S din

S povečanjem celotnega dohodka pa se dohodek ni povečal v enakem razmerju predvsem zaradi spremenjenih in povečanih stopenj davka na promet proizvodov. Obračun davka na promet proizvodov je v preteklem letu predstavljal 5,5% vrednosti celotnega dohodka, medtem ko znaša ta v letu 1966 kar 9,1%, to se pravi, da so se družbene dajatve povečale za preko 60%.

Delitev celotnega dohodka v prvih petih mesecih 1966 v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta je sledeča:

	(v 000 S din)	
	1965	1966
— osebni dohodki	1.051	1.679
— najemnina	1.100	1.100
— skladi	103	103
— drugi	149	149
— skupaj	1.203	1.203

tiva 12,5% koledarskega fonda. Za pravilno prikazovanje povprečnih mesečnih osebnih dohodkov po zaposlenem moramo v tem primeru upoštevati omenjeno znižanje števila zaposlenih. Na tej osnovi ugotavljamo povprečne osebne dohodke na zaposlenega v preteklem letu v višini 44.087 dinarjev. V tem znesku pa še niso zajeti osebni dohodki, ki so bili obračunani za leto 1965, vendar izplačani v mesecu februarju 1966 po razdelitvi sredstev z zaključnim računom. Ti naknadno izplačani osebni dohodki povečujejo prej omenjene osebne dohodke še za 1388 dinarjev povprečno na mesec. Tako znašajo vsi osebni dohodki 45.475 dinarjev na zaposlenega na mesec ali za 16% več, kot so bili na raznih razpravah obravnavani za leto 1965. Poleg teh osebnih dohodkov je pri osebju smučarske koče upoštevati še razne ugodnosti, ki jih osebje ima, saj za stanovanje z opremo, hrano, kurjavo, električni tok itd. vsak zaposleni plača le 90 N din na mesec, lani pa le 65 N din.

Pozdrav ob vhodu v naše mesto

Slične razprave kot o osebnih dohodkih so bile tudi o ustvarjenih skladih, ki so v letu 1965 znašali 103.311 dinarjev. S pogodbo med športnim društvom Fužinar in kolektivom smučarske koče je dogovorjeno, da plačuje koča društvu za uporabo stavbe in inventarja znatna sredstva pod naslovom »najemnina«. Iz teh sredstev financira društvo nabavo novih osnovnih sredstev in vzdrževanje koče, del sredstev pa uporablja za svojo društveno dejavnost. V letu 1965 je kolektiv koče odvedel društvu Fužinar 1.100.000 dinarjev. Del teh sredstev bi po našem mnenju lahko obravnavali kot sredstva skladov, s čimer bi se prej omenjena višina skladov nekoliko povečala.

Naša smučarska koča

S temi podatki smo želeli kolektiv železarne Ravne, ki je to kočo predvsem s prostovoljnimi delom pred enajstimi leti zgradil, seznaniti, kako posluje v sedanjih razmerah. Z doseženimi rezultati nismo seveda povsem zadovoljni in iščemo poti k pozitivnejšim uspehom ter poti, kako usposobiti ta kraj za povečano rekreacijo delovnih ljudi, ki so po napornem delu potrebni tudi planinske rekreacije.

V minulem obdobju smo detajlneje spremljali razvoj prometa in gospodarjenje na koči. V letošnji zimski sezoni, čeprav je bila sorazmerno kratka, je bilo opaziti povečanje rekreacijske dejavnosti v tem kraju. Povečan interes se je pokazal predvsem pri članih naše delovne skupnosti, saj je bila v tej zimski sezoni, kot že prej rečeno, izvedena cela vrsta obratnih in medobratnih tekmovanj v sankanju in smučanju. Posameznih prireditev se je udeležilo preko 100 delavcev železarne Ravne. V zimskem času so naši delavci preživljali na smučarski koči tudi svoj redni letni dopust, kajti teren okoli koče je zelo primeren za zimске športe. Zaradi tega je športno društvo Fužinar izvedlo tudi nekaj klubskih tekmovanj, kolektiv koče pa je članom omogočil po znižanih cenah hrano in prenočišče, ker se zaveda, da je bila koča grajena z namenom, da jo uporabljajo predvsem naši krajanji in da bo dostopna le takrat, če bodo tudi cene primerne športnikom in tistim, ki skrbijo za svoj telesni in duševni razvoj.

S postavitvijo žičnice-vlečnice pod kočo, se bo masovni zimski šport še močno razširil, naloge kolektiva koče pa povečale. Vzporedno z razširitvijo zimске rekreacijske dejavnosti se bo po uvedbi skrajšanega delovnega tednika razširila rekreacija tudi poleti, kajti smučarska koča je zaradi izredno ugodne lege dostopna prav vsakemu Ravenčanu. Sprehod od Raven do smučarske koče je tako lep, da se ga ne da odkloniti.

Slapovi

Gospodarski odbor in kolektiv smučarske koče sta mnogo razpravljala, kako zadovoljiti vse goste, in ob razgovorih z nekaterimi našimi delavci sklenila, da predlagata razširitev obstoječe koče. Sedanje stanje namreč kaže, da so gostinski prostori za večje skupine izletov, tekmovalne skupine, družabne večere in nedeljske popoldneve raznih delovnih kolektivov, predvsem pa naših krajanov, premajhni. Iz analize neto dohodkov je razvidno, da so nočnine glavni vir neto dohodkov, zato bi želeli preprečiti kaljenje nočnega miru zapoznelih gostov, kajti sedaj se često dogaja, da to odklanja določeno število tistih gostov in turistov, ki želijo prenočevati na koči.

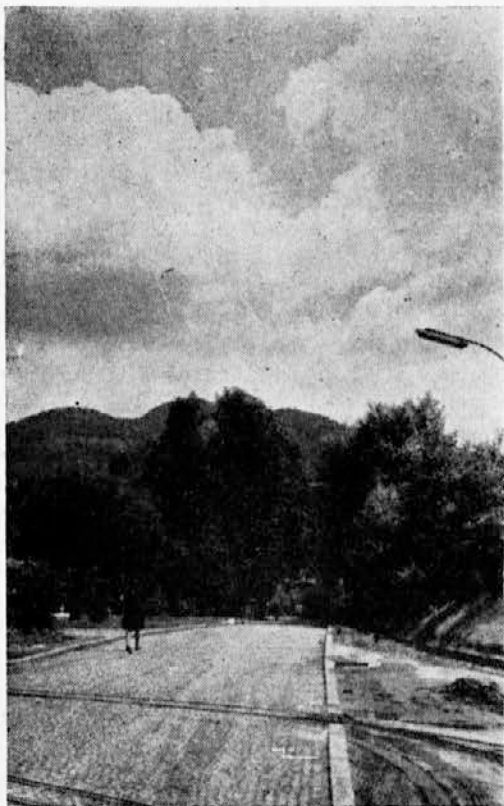
S povečano kapaciteto obstoječe koče v obliki verande, ki bi bila podkletena in ta spodnji del prirejen gostinskemu prostoru, bi se seveda povečal tudi promet in bi se s tem povečala sredstva, ki jih prejema Fužinar za razvoj in razširitev svoje dejavnosti.

V nadaljevanju bomo prikazali prognozo poslovanja z razširjenimi prostori smučarske koče, katere razvijamo iz doseženih rezultatov poslovanja v letu 1965. Neto dohodek, ki je bil v letu 1965 v višini 1.203.311 S din, bi bil po razširitvi koče dosežen v višini 4.067.760 S din oziroma po dejavnosti takole:

1. Neto dohodek bi se povečal pri nočninah zaradi večjega miru v nočnem času, zaradi izboljšanja ogrevanja v vsaj nekaj tujskih sobah, ki jih bomo opremili tudi s toplo vodo. Z vodstvom doma železarjev se bomo skušali dogovoriti, da bi pošiljali goste prenočevati na kočo takrat, ko bo dom železarjev zaseden. Nadalje predlagamo, da kolektiv železarne Ravne uporablja smučarsko kočo kot dom oddiha in pošilja svoje člane na letni odhodi pod pogoji kot v počitniški dom v Portorož. Predvidevamo, da bi se s temi in še z nekaterimi ukrepi povečalo število nočnin za 100 % pri enakih cenah nočnin kot v letu 1965 (najdražja nočnina je bila 850 din).

2. Ob istih pogojih se lahko poveča promet jedil vsaj za 50 %.

3. Isto velja za alkoholne in brezalkoholne pijače zaradi lokala za zapoznele goste.

Dolga pot

Računamo, da bi se promet alkoholnih pijač povečal za 70 % in promet brezalkoholnih pijač za 50 %.

4. Z uvedbo prodaje spominkov in kvalitetnih razglednic se bo povečal neto dohodek teh proizvodov za 100 %.

5. Razen tega je potrebno doseči v kuhinji boljše poslovanje in pri 50% povečanju prometa jedil bi na račun omenjene spremembe v ekonomiki poslovanja povečali neto dohodek.

6. Pri vsem tem smo obravnavali povečanje neto dohodka ob linearnem povečanju poslovnih stroškov in stroškov dela (osebni dohodki). Predvidevamo pa, da bi s povečanim prometom zaposlili samo eno dodatno moč. Če upoštevamo to dejstvo in eventualno povečanje celotnih osebnih dohodkov (glede na potrebe in boljše, kvalitetno strežbo) za 30 %, bi dodatno povečali neto dohodek.

7. Iz vseh omenjenih prognoz vidimo, da bi se dejansko povečal neto dohodek po razširitvi koče za 4.067.760 S din.

O vsej analizi sta kolektiv smučarske koče in gospodarski odbor veliko razpravljala in prišla do sklepa, da analizo posredujeja upravnemu odboru DS železarne Ravne v razpravo in odločitev. Želimo poudariti, da smo pri obravnavanju o razširitvi koče in za to potrebnih finančnih sredstev imeli v mislih predvsem to, kako bi objekt čimbolj koristil in pripomogel k vsesplošni dejavnosti športnega društva Fužinar. Zavedamo se, da Fužinar z vedno večjo razširitvijo svoje dejavnosti potrebuje vedno več denarnih sredstev, ki pa so v zadnjem času dokaj omejena in sedanja situacija kaže, da bo v letošnjem letu prejel dotacij le okoli 60 % od potrebnih finančnih sredstev. Kolektiv smučarske koče in gospodarski odbor želita, da bi bil na koči ustvarjen čim večji neto produkt, da bi lahko Fužinar prejemal čimveč denarnih sredstev tudi iz tega naslova, zato smo predlagali upravnemu odboru DSP, naj za razširitev smučarske koče, kolikor se bo za to odločil, ne

daje namenske dotacije, temveč dodeli iz sredstev za rekreacijo kredit v višini 15.000.000 S dinarjev (poleg 4.000.000 S dinarjev, ki jih je že dodelil). Nadalje pa smo tudi predlagali, da bi anuitete za dodeljeni kredit kolektiv smučarske koče plačeval direktno športnemu društvu Fužinar, kar bi še povečalo dotok finančnih sredstev za razširjeno športno in rekreacijsko dejavnost tako članov Fužinarja kot vseh delovnih ljudi železarne Ravne in krajanov.

Dragi bralci — delavci železarne Ravne. Vi ste zgradili to lepo planinsko postojanko in menimo, da je edino pravilno, da vsi skupaj odločamo o nadaljnjem razvoju tega rekreacijskega centra. Prikazali smo vam sedanje stanje in dali nekaj predlogov za bodočnost kraja, ki je z lahkoto dostopen vsakemu krajanu, ki si želi počitka in ču-

dovitega planinskega zraka. Zelo nas bo veselilo, če boste povedali svoje mnenje in dali predloge, kako čimbolj približati ta kraj našim delovnim ljudem. Kolektiv smučarske koče in gospodarski odbor vas vabita in vedno ste dobrodošli.

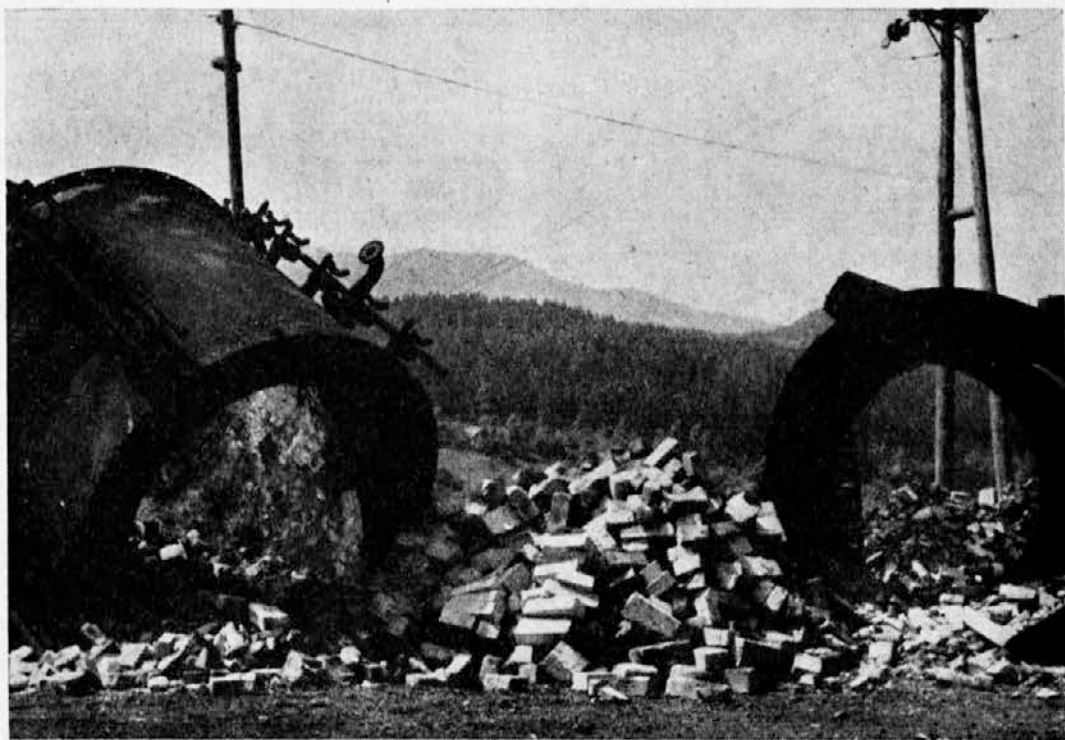
Janez Strah

Preizkušnja

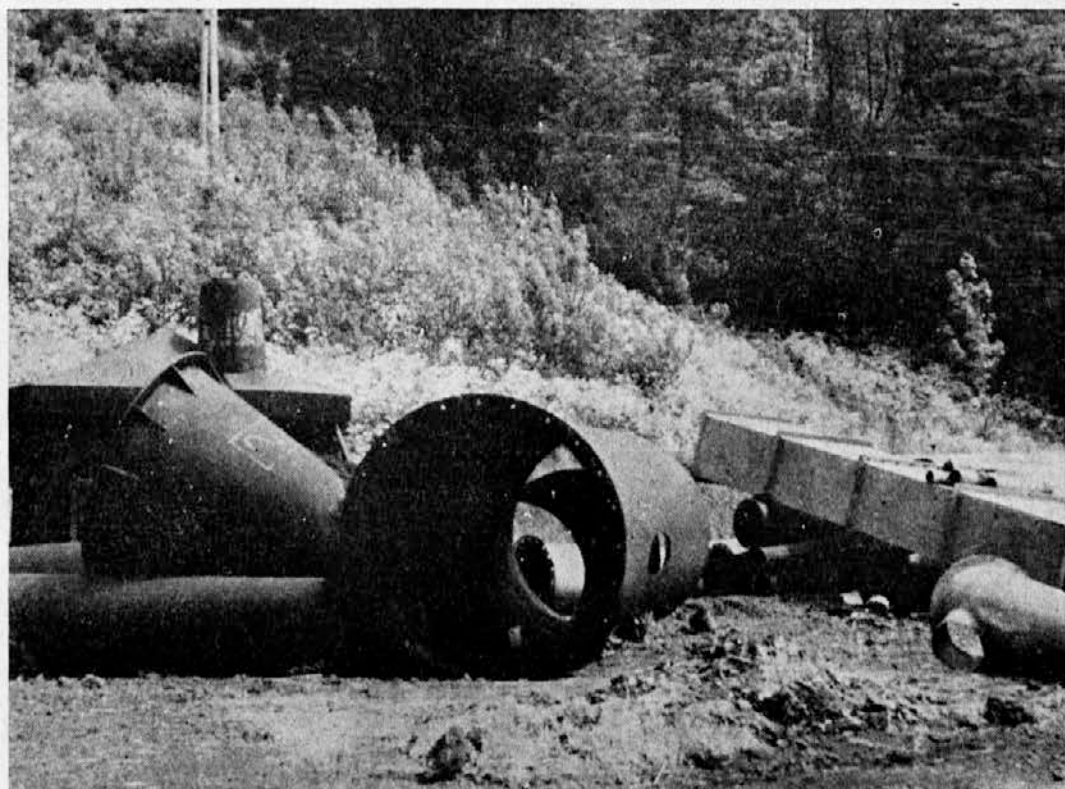
— Kadar moja žena kupuje klobuke, čevlje in podobne reči, moram vedno z njo.

— Torej dá precej na tvoj okus?

— Da. Vedno me vpraša: »Ti je to všeč?« In če rečem, da mi je, potem izbere nekaj drugega.

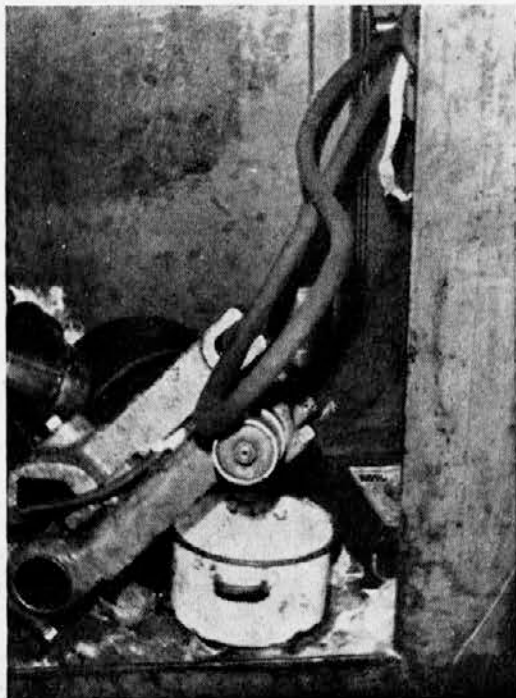
Razbiti daljnogled

Tihožitje

711 + malomarnost = 41

Ko se je leta 1959 tudi v naši železarni uvedla prodaja toplega obroka, je bilo zanimanje zanj zelo veliko. 90 odstotkov od takrat zaposlenih sodelavcev v mehanični je jemalo topli obrok in je bilo zato nabavljenih 350 skodelic — »porcij«, kar je zadostovalo za vse, ker na eni izmeni nikdar ni uživalo toplega obroka 350 delavcev.

Skodelica sem prav gotovo ne spada

Nekaj časa je bilo vse v redu, potem pa so prišli za »porcije« hudi časi. Nič več niso služile svojemu namenu, da bi delavci iz njih malicali in da bi jih po uporabi vrnili na določeno mesto, kjer bi jih čistilka oprala in shranila v za to določeno omaro.

»Porcije« si lahko našel v omarah za orodje pri posameznih strojih, kjer so imeli (in še imajo) sodelavci tekoče milo za umivanje. Drugi imajo v njih zopet razne druge predmete. Marsikatera »porcija« naj bi tudi zdržala preizkušnjo z udarci težjih kosov, ki se v mehanični obdelujejo. Tega seveda niso zdržale in so tako morale predčasno končati v topilnici. Mnogi sodelavci so za »porcije« našli tudi originalna mesta za shranjevanje, in sicer pod garderobnimi omarami, v garderobi, po skladišču in še drugod po delavnici, marsikatera pa je najbrž tudi »odrajžala« iz železarne.

Če po teh ugotovitvah, kaj se vse s »porcijami« dela, pogledamo še, koliko jih je bilo nabavljenih od l. 1959 do danes, vidimo, da je številka zrasla na 711 skodelic, sedaj pa imamo vsega skupaj le še 26 »porcij« oziroma 41, ker se jih je nekaj po zadnjem pregledu po omarah spet pojavilo. Torej od 711 komaj 41! Ena »porcija« stane 250 starih dinarjev, skupni znesek pa je 170.600 starih dinarjev. Čeravno ta vsota ni tako velika, smo jo le morali plačati mi vsi iz skladov, ki jih ustvarjamo z našim delom.

Kaj se s »porcijami« dogaja, kažeta obe fotografiji, ki sta bili posneti ob zadnjem pregledu omar. Zadosti žalostno je, da se

morajo mojstri ukvarjati s takšnimi problemi, ko imajo strokovnega dela dovolj, s katerim omogočajo boljšo proizvodnjo in s tem boljši življenjski standard nas vseh.

Marsikateri sodelavec mehanične delavnice bo na ta članek našel izgovor, češ saj še ni urejeno vprašanje jedilnice. To je res, vendar za sedanje stanje ni vzrok samo jedilnica, ampak vse povedano.

Upam, da v prihodnje ne bo več treba opravljati takih neljubih pregledov ne objavljati takih fotografij, ampak da bo ostal prostor v našem Informativnem fužinarju za članke, ki delo našega kolektiva hvalijo, ne pa grajajo, kar pa je seveda odvisno od nas vseh.

S. P.

VICEŠAMPION EVROPE NA RAVNAH!

Zadnje dni junija sta Ravne obiskala predstavnika FK Partizan iz Beograda, tehnični vodja profesor Jovičević in novi trener Simonovski. Namen obiska — pripraviti vse potrebno za letne priprave črnobelih na Ravnah — je v celoti uspel. Tako bomo od 12. julija naprej za polnih 30 dni gostitelji enega najboljših moštev v Evropi. Res da ne bomo videli pri delu vseh najboljših igralcev Partizana, ki so nas preko televizijskih zaslonov navduševali v tekmovalju za pokal evropskih prvakov in ki v tem tekmovalju na domačem igrišču niso prejeli nobenega gola (!), vendar pa je to za Ravne kljub temu velika priložnost za še večjo afirmacijo, saj Partizan še vedno zelo visoko kotira.

Predstavnika Partizana sta bila navdušena nad tem, kar sta pri nas videla, in si že letos hotela zagotoviti priprave tudi za prihodnje leto!

Glas o naših lepih in predvsem koristnih športnih objektih je prodrl zelo daleč. S

takimi in podobnimi pripravami vrhunskih športnikov pri nas se bo ta glas še bolj širil. Prav bo, če bo ta glas vedno lep in pohvalen, to pa ni odvisno samo od nemih, pa še tako lepih zgradb, odvisno je tudi od ljudi, predvsem od ljudi. Zato bodimo dostojni gostitelji. In še nekaj: izkoristimo priložnost, ki se nam ponuja.

Celotnemu kolektivu FK Partizan, s 24 igralci in tremi člani vodstva, želimo pri nas prijetno bivanje in kar najboljše počutje ter jim kličemo:

Dobrodošli v naših koroških Ravnah!

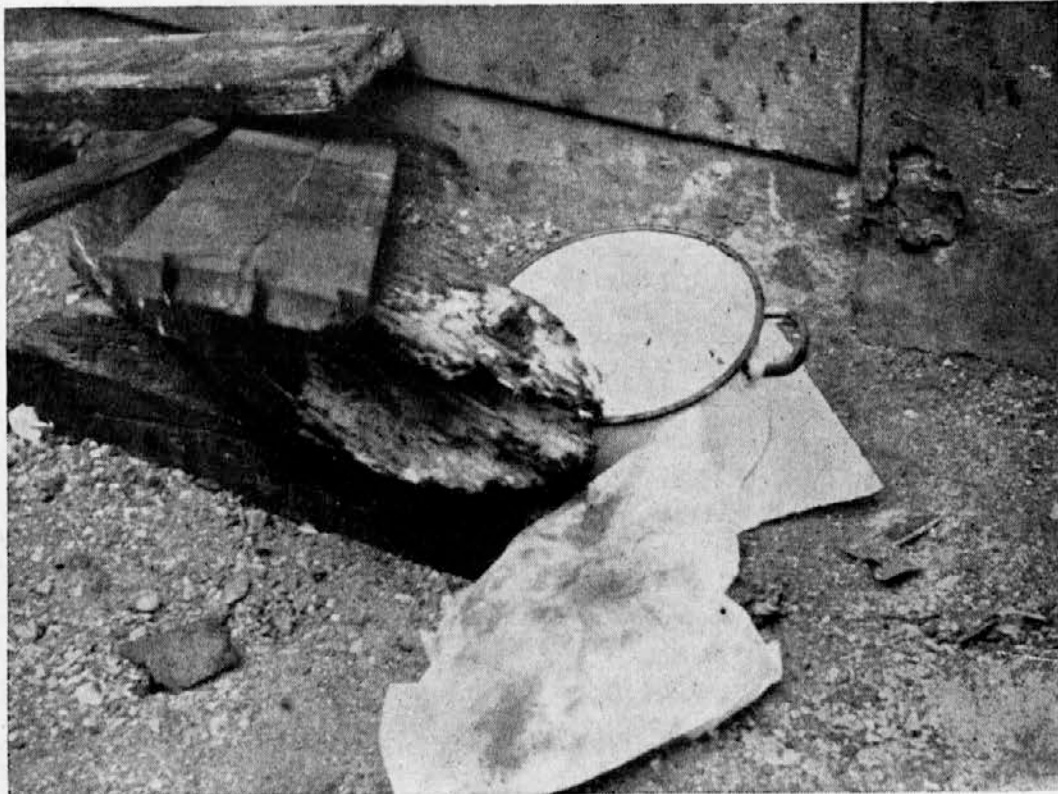
— ate —

SLOVARČEK TUJK

adekvaten — skladen s čim, ujemajoč se
anuiteta — letni znesek ali obrok (za odplačilo dolga)
deponiranje — odlaganje; položitev (denarja)
diskretnost — obzirnost, nevsiljivost, molčečnost
dotacija — odmerjen znesek, denarna podpora
fiksiran — ustaljen, pritrjen, določen
implicite — hkrati, vključno, všteto
kolegialen — tovariški
konkreten — stvaren, dejanski, resničen, predmeten, določen
referendum — ljudsko glasovanje
relejen — posreden, posredovalen
toaleta — ženska obleka; oblačenje (umivanje, česanje, lepotičenje)

Pri šoferskem izpitu

Starejša žena, ki že dvajset let ni vozila avta, je morala obnoviti dovolilnico. Šla je delat šoferski izpit in ga opravila odlično. Predsednik komisije ji je čestital, rekoč: »Z vožnjo je tako kot z ljubeznijo: ne pozabimo je.«

Po malici večkrat vidimo taka tihožitja

5. MESTO — ODLIČNO

Z doseženim mestom edinega slovenskega zastopnika v zvezni odbojgarski ligi — našega Fužinarja — smo lahko po končanem spomladanskem delu več kot zadovoljni. OK Fužinar je zbral kar 12 točk in se med 12 ekipami v najvišjem tekmovalnem razredu vsidral na odlično 5. mesto.

Za ta uspeh gre zasluga v prvi vrsti igralcem Urnautu, Doklu, Horvatu, Praperju, Košuti, Šteharniku I. in II., Španželu, Gostenčniku, Golobu, Roženu, Ledniku in Zagerniku, ki so v napornem tekmovalju dostojno branili čast slovenske odbojke. Pri tem pa ne gre pozabiti celotnega odbora OK s trenerjem in tehničnim odborom, ki je prav gotovo s svojim delom pridjal delež k doseženemu uspehu. Zato je prav, da se jih v našem listu vsaj spomnimo z željo, da bi še v bodoče tako uspešno krmarili barko ravske odbojke. Torej zahvala tudi inž. Arsenoviću, Presečniku, Hribernikovi, Juvanu, Plazovniku, Pogorevcu, Vrečiču, Polancu, Pipanu, Filipančiču, Godcu, Urnautu in Tušku.

Od kod pravzaprav tak uspeh po lanskem prvenstvu, ko so naši komaj ostali v ligi? Res je sicer, da so imeli naši odbojkarji v spomladanskem delu več lažjih nasprotnikov doma, vendar je kljub temu vse zelo razveselil uspeh in start na začetku prvenstva. V odbojgarskem klubu so se namreč pred prvenstvom lotili dela zelo resno. V zimskem času so imeli dobre priprave z vsemi igralci tu na Ravnah, vršili so testiranja, ki so iz meseca v mesec kazala boljše rezultate. Skupne priprave so dale predvsem dobro vigranost, dobra skupna igra pa je prvi pogoj za doseganje dobrih rezultatov.

Ker s takim delom med samim prvenstvom niso mogli nadaljevati, se je to takoj tudi poznalo in je morala marsikatera točka in celo niz (verjetno pa tudi igra) proti koncu prvenstva prav zaradi nevigranosti v tuj izkupiček. Razcepljenost igralcev — pet jih študira v Ljubljani, ostali pa so na Ravnah — je največji problem odbojgarskega kluba Fužinar, zato je razumljivo, da pripravljajo za konec avgusta skupne 10- do 14-dnevne priprave pod vodstvom trenerja Filipančiča, da bi tudi v jeseni uspešno nadaljevali začeto delo.

Jesenski del bo namreč veliko težji, kot je bil spomladanski. V klubu računajo, da bosta Urnaut in Horvat lahko odigrala le dve tekmi, potem bosta morala v JLA. Tu je še poškodba Dokla, za katerega sicer prije še poškodba Dokla, za katerega sicer prije še poškodba Dokla, da bo v počitnicah okrevan in da bo jeseni zopet zaigral v polni formi. In ne nazadnje, na Ravne bodo prihajali močnejši nasprotniki, na tujem pa bo proti vsaki ekipi težko zmagati. Zato je 12 točk iz spomladanskega dela še toliko bolj dragoceni. Če bi jeseni lahko pridjali vsaj še 4 ali morda celo 6 točk, pa bomo lahko mirno pričakali konec tekmovalja.

OK Fužinar je z vztrajnim delom močno pomladil svojo ekipo. Ti mladi fantje res še niso vsi dovolj izkušeni, a vendar jim lahko zaupamo, da se bodo srčno borili tudi takrat, ko bo najhujše. Prav gotovo bodo morali v nadaljevanju tekmovalja, predvsem še, če bodo igrali brez Urnauta, dati vse od sebe in z borbenostjo nadoknaditi

premajhno izkušnost. Zato pričakujemo od njih veliko prizadevanja in jim zares želimo, da bi v zadovoljstvo nas vseh popolnoma uspeli.

Privrženci odbojke, tudi vi lahko pomagajte. Predvsem s fair bodrenjem, z bodrenjem tudi takrat in še prav posebej takrat, ko vse ne gre tako, kot bi moralo iti. Takrat je vaše spodbujanje najbolj potrebno. In nikar ne ocenjujte vsake napake z glasnim negodovanjem, vedite, tudi na igrišču ni vedno lahko.

Odbojkarji! Še enkrat iskrene čestitke za dosežen uspeh z najboljšimi željami za naprej. In še nekaj, nikar ne počivajte na lovorikah!

-ate-

Čestitamo, mladinci

Mladi odbojkarji ravskega Fužinarja so postali republiški prvaki. Kljub temu da je od štirih ekip na republiškem prvenstvu na Ravnah nastopilo poleg domačinov še samo moštvo Kanala, to niti najmanj ne zmanjšuje uspeha naših mladih odbojkarjev. Niti Branik iz Maribora, za katerega se sploh ne ve, zakaj na prvenstvu ni bil prisoten, še manj pa Črešnjevce, ki je tik pred tekmovaljem odpovedal udeležbo, ne bi mogla konkurirati za prvo mesto. Tako sta trenutno najboljši dve slovenski ekipi v medsebojnem dvoboju odločili o mladinskem prvaku. Fužinar je premagal Kanal z rezultatom 3:1 in za leto 1966 osvojil najvišji republiški naslov. Naše iskrene čestitke igralcem in celotnemu odboru OK Fužinar!

Žal zaradi poškodbe Dokla, bolezni Praperja in izpitov Španževa mladi odbojkarji niso mogli potovati na državno prvenstvo, saj so morali vskočiti na mesta odsotnih v

prvo moštvo. Kljub temu pa niso ostali neopaženi. Dva od njih, Košuto in Šteharnika I., so že poklicali na skupne priprave mladinske državne reprezentance.

Uspeh mladih odbojkarjev nam daje upanje, polno optimizma, za bodočnost ravske odbojke, zato bi bilo prav, da jim omogočijo vsaj redno vadbo in udeležbo na tekmovaljih tudi nekatere šolske ustanove, ki včasih za take probleme nimajo dovolj posluha.

-ate-

JUNIJA SO NASTOPILO DELOVNO RAZMERJE

Dipl. inž. Alojz Knez — VS, Anton Potočnik — SS, Ciril Vornšek — NK, Mihael Lesnik — KV, Josip Cvetnič — NK, Andrej Matečko — NK, Andrej Glavica — NK, Avgust Smolnikar — NK, Anton Šteharnik — NK, Zdravko Ridl — NK, Franc Mezner — KV, Marjan Germ — NK, Pero Šutalo — NK, Oto Skutnik — PK, Marija Kamnik — NK, Ivan Poberžnik — NK, Marjan Pogorelec — NK, Ivan Štrikar — PK, Franc Capel — KV, Janez Knap — KV, Jože Polajžer — NK, Ivan Vrhovnik — NK, Jože Rek — NK, Viktor Pesjak.

ODŠLI SO IZ PODJETJA

Maks Poberžnik — NK, Milan Janjatovič — NK, Ivan Trop — PK, Rudolf Vrbanič — NK, Teodor Mačič — KV, Jože Polajžer — NK, Edvard Poberžnik — NK, Edvard Kraker — NK, Franc Matjaž — KV, Osman Šabanovič — NK, Ivan Čuješ — KV, Peter Gostenčnik — NK, Štefan Ošlovnik — NK, Jože Vinšek — NK.

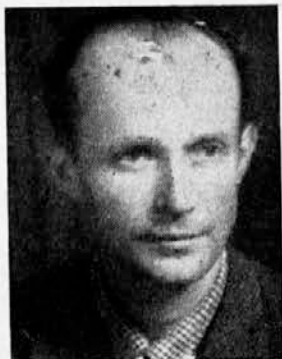
— Prosim, bi lahko plačal račun v treh obrokih? Veste, zdravnik mi je prepovedal sleherno razburjanje...

Time out

Ludvik Potočnik

Ne mine mesec, da se ne bi od našega kolektiva za vedno poslovil sodelavec, in ko človek prebira njihove skromne življenjepise, vidi, da odhajajo sami dobri.

Konec junija nas je zadela žalostna vest, da je po dolgi in hudi bolezni dotrpel Ludvik Potočnik, pomožni delavec v kladivarni.

Pred šestinštiridesetimi leti se je rodil v Železnih dverih pri Ljutomeru, v naši železarni pa se je zaposlil 4. aprila 1955 in je bil lani proglašen za jubilaranta dela.

Na delo se je vozil vsak dan iz daljnih Dovž, kjer je živel z ženo in štirimi otroki. Kakor ni lahko delo v kladivarni, tako je vožnja na tako daljavo vse prej kot prijetna. Pa vendar je Potočnik vselej izvršil vse, kar mu je bilo naročeno, tiho in vestno je opravljal delovne zadolžitve, bil je iskren tovariš — mož na mestu, kot pravijo kovači. Tako so tudi izzvenele zadnje besede zastopnikov obrata in sindikalne podružnice ob preranem grobu — ohranili ga bomo v trajnem spominu.

ALI ZNAMO SLOVENSKO

svojstven — poseben, samosvoj, izviren,
svojstvo — lastnost, posebnost
svota — znesek, vsota
svrha — namen, v to svrhu — v ta namen
šatirati — senčiti
šator — šotor
šema — shema
šetati — sprehajati se
širo m dežele — po deželi
šmir — kolomaz, zmazek, nič
špaga — vrveca, motvoz, konopec
špelunka — beznica, brlog
špricer — brizganec
špula — motek, tuljava, vretence
šrot — zrnje, zdrob
štant — stojnica, stojšče
štempljati — žigosati
štih — vzetek, vbod
štranga — zaprežnica
šuntati — ščuvati, hujskati, podpihovati, dražiti
tem potom — s tem, tako
temu ni tako — to ni tako
taca — podstavek, pladenj
takozvan — tako imenovan
tamošnji — tamkajšnji
taška — torbica, obešenka, žabica pri ključavnici
tekom — med; tekom leta — med letom
točasno — zdaj, ta čas
od tu — od tod
toli — toliko, tako

po tolikih letih — po toliko letih
v toliko — toliko
tonfilm — zvočni film
topogleden — zadeven
prostozračni transformator — transformator na prostem
trab — dir
trebovanje — naročilnica
tromesečje — trimesečje
mrtvaška truga — mrtvaška rakev
tu uradno ni znan — ni znan, temu uradu ni znan
tuga — žalost, tužen — žalosten
tveziti — tvesti
ubog na žitu — z žitom
udica — odica, trnek
umreti na jetiki — za jetiko
unaprediti — povišati v službi
unešen — unesen
upoznati — seznaniti, spoznati
upropastiti — uničiti, ugonobiti, pogubiti
upravljati s posestvom — posestvo

ZA VROČE DNI

Marjan Kolar

ZIVLJENJE PO JUS

Oblečen v konfekcijo Varteks in obut v čeveljčke kombinata Borovo je bil Gorazd Novak na pogled prisrčen cicibanček in tudi zdrav je bil, ker je pil šipkov čaj, se umival z milom zlatorog, čistil zobe z zobno pasto van kait in vsak drugi dan pojedel krožnik argo juhe; njegova mamica namreč ni preslišala nobene radijske reklame.

Dopoldne v vrtcu, popoldne na igrišču, je znal od vseh najbolj zvonko reči mimo-idočim »zdravo« in kadar ga je vzel očka, ki je bil predelavec v tovarni, s seboj na sprehod, je imel z njim posebno veselje, saj se je malčkov pozdrav slišal kot zdravo-zdravozdravo vso pot po drevoredu maršala Tita.

Zvečer je Gorazd Novak ponavadi prelistal slikanico ali pa poslušal radio, in ker si je hudo želel televizor, da bi lahko gledal Menda, se je, še preden je znal šteti do 100, seznanil z besedo »obroki«, tem čudovitim pojmom gospodinjske matematike, kajti očka in mamica sta skoraj vsak večer računala, kdaj bosta odplačala spalnico in kupila na obroke dnevno sobo.

Sicer pa je Gorazd Novak komaj čakal, da bo smel v šolo. In ko je končno napočila težko pričakovana ura, je vsakdo lahko prerokoval, da bo postal vzoren učenec, saj je že na prvi proslavi recitiral in redno nastopal v razrednem moštvu na tekmah med dvema ognjema. Nekaj let pozneje je postal predsednik razredne skupnosti, kar je ostal do konca obveznega šolanja.

Ob vpisu na kovinarsko šolo, ko je postal mladinec, sta se že precej jasno kazala njegov značaj in obzorje: nikoli ni bil stremuh, prej čvrst mladinec, ki je začel kaditi in obiskovati kino. Trdno je obvladal imena vseh štirih razvojnih faz človeške zgodovine in njihovo eno skupno značilnost, poznal je natanko vseh 7 sovražnih ofenziv, znal pokazati na zemljevidu Vietnam in Kašmir, vedel je, da se je France Prešeren rodil v Vrbi, znal razložiti besede šovinizem, fašizem in kontracepcija, skratka: bil je solidno zgrajen in primerno razgledan, zato so ga sprejeli v večerno politično šolo, postal pa

Naša upokojenca

Franc Matjaž, rojen 22. septembra 1902, v železarni od 10. septembra 1941 nazadnje kot skladiščnik modelov — modelna mizarna; os. upokojen 6. junija 1966

Mihael Svetina, roj. 23. septembra 1910, v železarni od 4. oktobra 1948 kot predelavec čistilnice — težka kovačnica; os. upokojen 30. junija 1966.

je tudi član nogometnega moštva in plavalnega kluba.

Medtem so doma odplačevali dnevno sobo, televizor, hladilnik in dobili še dva otroka. Gorazd Novak je na domači seji predlagal, da bi kupili motor, mamica je bila za pralni stroj, in ker so zmagale plenice, je to vročo željo odnesel s seboj k vojakom, kjer se je izkazal kot zanesljiv, ubogljiv in zgrajen borec, dober strelec in pismen človek.

Končno je kupil na obroke motor in življenje je nenadoma steklo ko blisk.

Zaljubljen se je, se poročil, postal član SZDL, se naročil na Delo in Nedeljskega, dobil sina, odplačal motor, kupil na obroke radio, postal član ZKJ, odplačal radio, dobil stanovanje, kupil na obroke spalnico, postal član Planinskega društva, dobil drugega otroka, odplačal spalnico, kupil dnevno sobo in postal predsednik obratnega delavskega sveta. Skratka, ko je njegov prvi sin postal mladinec, ki je obvladal imena vseh štirih razvojnih faz zgodovine, poznal vseh 7 ofenziv itd., je Gorazd Novak kupil avto na obroke, in ko je ta sin prišel od vojakov ter je vnuk postal ciciban, je Gorazd Novak odplačal avto in vzel posojilo za gradnjo lastne hiše.

Zdaj je bil že predebel za šport in je postal član DPD Svoboda. Imel je več časa in je učil vnuka, kaj so to obroki. Postal je član društva upokojencev, se preselil v svojo hišico in tistega lepega dne, ko je plačal zadnji obrok za hišo, zadovoljno umrl, oblečen v konfekcijo Varteks, poslednjič obrt in umit z milom zlatorog.

Slava mu!

Vse ima svoj pomen

— Očka, zakaj postane človek pijan, če pije vino?

— Da ne more kontrolirati računa, ki mu ga da natak.